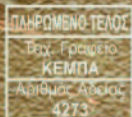

ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ 'ΒΕΝΙΑΜΙΝ Ο ΛΕΣΒΙΟΣ'

Πλωμαρίτικοι

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

ΖΗΝΩΝΟΣ 29-31 Τ.Κ. 10437 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210-5233735 • FAX: 210-5233735

ΑΝΤΙΝΑΥΙΟ

www.plomarion.com

ΕΤΟΣ 33ο - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 230

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010

ΠΛΩΜΑΡΙΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Τρίμηνη περιοδική έκδοση

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ «BENIAMIN Ο ΛΕΣΒΙΟΣ»

Ζήνωνος 29-31 Αθήνα • Τ. Κ. 10437 • Τηλ.-fax: 210 5233735

Εκδότρια-Διευθύντρια: Κανελλοπούλου - Βαμβαδέλλη Μαρία

Εύβοιας 25 Μεταμόρφωση Τηλ: 210 2810919 • web-site: www.plomarion.com

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κανελλοπούλου Μαρία
Παναγιωτίδης Γιώργος
Ανδρόνικος Νίκος
Λυγερού - Τσίγκα Κατερίνα
Καζάξη - Καπερώνη Αμφιτρίτη
Μαλλιάρης Δημήτρης
Μπελάς Μιχάλης

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

π. Ευστράτιος Μανωλέλης
Αντώνης Ανδριώτης
Αμφιτρίτη Καζάξη - Καπερώνη
Γιάννης Κουτσαφέλης
Ε. Καλδής
Κλεάνθη

Υπεύθυνος Διεκπεραίωσης

Μπελάς Μιχάλης

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κανελλοπούλου Μαρία
Ανδρόνικος Νίκος
Μπελάς Μιχάλης
Κολυβά Άρτεμις
Μαλλιάρης Δημήτριος
Ψαρράς Ευστράτιος
Μπούκη Μυρσίνη
Λυγερού - Τσίγκα Κατερίνα
Μουτζούρης Νικόλαος

- Τα κείμενα απηχούν τις θέσεις των συντακτών και όχι του Συλλόγου.
- Ανυπόγραφα κείμενα δεν δημοσιεύονται.
- Κείμενα και φωτογραφίες που στέλνονται προς δημοσίευση δεν επιστρέφονται.
- Το εξώφυλλο φιλοτεχνήθηκε από το συγχωριανό μας γραφίστα Γιώργο Νικ. Μουτζούρη.

Περιεχόμενα

- Αναποκρίσεις από το παρελθόνσελ. 4-6
- Βράβευση πρωτοετών φοιτητών6
- Επιστροφή στην Άμαξο7-9
- Η μετά «Καλλικράτη» εποχή10-11
- Η συντροφικότητα12
- Ένας Πλωμαρίτης που διαπρέπει στο Εξωτερικό13
- Μικρά Νέα13
- Πλατεία Πλάτανου στο Πλωμάρι14-15
- ΠΛΩΜΑΡΙ του αναποκριτού μας Εκδηλώσεις στο Πλωμάρι το Δ' τρίμηνο 201016-17
- Πλωμαρίτικες εκδηλώσεις17
- Το προικίο18
- Συνταξιοδοτήθηκε ο παπα-Στρατής19 -20
- Ου Κμπάρους20-21
- Ένα οδοιπορικό στα περασμένα22
- Τιμητικό δίπλωμα στον Παναγιώτη Τυροπώλη23
- Η βιομηχανική και αρχιτεκτονική κληρονομιά του Πλωμαρίου24
- Νέα κατάσταση Cafe-Bar στο Πλωμάρι25
- Μεγάλη ζημιά στην Μαρίνα λόγω κακοκαιρίας και ανευθυνότητας ..25
- Προσφορές στη μνήμη26
- Προσφορές για σκοπούς φιλαλληλίας ..26
- Συνδρομές27

Ηλεκτρονική σχεδίαση- εκτύπωση
-επιμέλεια-διεκπεραίωση έκδοσης
Εκδόσεις Γραφικές τέχνες

Καρπούζη

Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον Τ.Κ. 13121
Τηλ-Fax: 210 2619003 - 210 2619696
Κιν. 6972624492 • e-mail: karpouzi@otenet.gr

Πρόσκληση

Οι Σύλλογοι Απανταχού Ακρασιωτών ο «Πλάτανος»,
Νεοχωριτών Λέσβου Αττικής ο «Μπορός»
και ο Σύνδεσμος Πλωμαριτών Αττικής «Βενιαμίν ο Λέσβιος»
σας προσκαλούν στον κοινό ετήσιο χορό που θα πραγματοποιηθεί
στις 13 Φεβρουαρίου 2011 και ημέρα Κυριακή
στη 1:00 το μεσημέρι
στην αίθουσα δεξιώσεων «Χρυσό Ελάφι»
στο 20ό χλμ. της Λεωφ. Πάρνηθος - Αχαρναί, τηλ.: 210 2460410.
Πλήρες μενού με απεριόριστη κατανάλωση ποτών
και ζωντανή παραδοσιακή μουσική με τραγούδια του τόπου μας.

Τιμή πρόσκλησης: **25€**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το περιοδικό μας σε μια προσπάθεια ανανέωσης της ύλης του εγκαινιάζει μια νέα σελίδα με τον τίτλο **“Ανταποκρίσεις από το παρελθόν”**. Θα παρατίθενται δημοσιεύσεις σχετικές με τη ζωή και τα αξιοπερίεργα του τόπου μας από παλιές εφημερίδες, είτε Λεσβιακές είτε Αθηναϊκές, που θα θυμίζουν στους παλιούς γεγονότα ξεχασμένα και θα ενημερώνουν τους νεώτερους γι' αυτά.

Όσα μέλη διαθέτουν τέτοιο υλικό μπορούν να το στέλνουν στο περιοδικό μας.

Στον εξαιρετικό φίλο και μέλος του Συνδέσμου μας **ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ**, που έγινε πρόσφατα παππούς, ευχόμαστε να του ζήσει η εγγονή, να είναι καλότυχη και να φέρνει στους γονείς της χαρά κι ευτυχία.

Το Δ.Σ.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Επιμέλεια: Αμφιτρίτη Καζάζη - Καπερώνη

Από την αθηναϊκή εφημερίδα ΣΚΡΙΠ της 13-5-1928

— Ἡ Ὀδύσσεια ἐνὸς γαϊδάρου

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Πλωμαρίου εἶχε καταγγελθῇ πρὸ καιροῦ ὑπὸ τοῦ ὑφασματοπώλου Παναγιώτου Κ. Χαλδέζου, ἐτῶν 40, ἐκ Πλωμαρίου, ὅτι τοῦ ἐκλάπη εἰς ὄνος ἀξίας 2 χιλ. δραχ., τὸν ὅποιον εἶχεν ἀφήσει πρὸς βροσκὴν τὸν παρελθόντα Ἰούλιον εἰς τὴν ἐξοχικὴν θέσιν «Κατρούλια». Ἐνῶ, λοιπόν, τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ἐνῆργουν δραστηρίως διὰ τὴν ἀνέυρεσιν τοῦ χαμένου γαϊδάρου, οὗτος ἐπέστρεψε μόνος του εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου του μετὰ πολὺμηνον ἀπουσίαν ὡς ὁ ἄσωτος υἱός.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας του ὑπέστη ἀθρόας μεταθέσεις. Ὡς ἐξηκριβώθη παρὰ τῶν γενομένων ἀνακρίσεων, τελευταίως κατείχετο ὑπὸ τοῦ Δημ. Ι. Καρτσούλη ὁ ὅποιος τὸν εἶχεν ἀγοράσει παρὰ τοῦ Δ. Λούπου ἀντὶ 500 δραχμῶν. Ὁ Λούπος τὸν εἶχεν ἀγοράσει ἀντὶ μιᾶς αἰγὸς καὶ 150 δραχ. ἀπὸ τὸν Γεώργιον Σταυρέλην, ὁ ὅποιος πάλιν τὸν εἶχεν ἀγοράσει ἀντὶ 400 δραχ. ἀπὸ τὸν Ἰω. Καλδέλλην.

Ὁ τελευταῖος κατέθεσεν ὅτι τὸν εἶχε παραλάβει ἀπὸ τὸν ἐξάδελφόν του Ἰωάννην Καλδῆν ἢ Καλδέλλην ἐκ Μεγαλοχωρίου διὰ τὰ τὸν πωλήσῃ. Ἐναντίον τοῦ τελευταίου ὑπεβλήθη ἡ σχετικὴ μήνυσις, διότι, ὡς ἀπεδείχθη, ἦτο ὁ δράστης τῆς ἀπαγωγῆς τοῦ ἐν λόγῳ περιπετειώδους γαϊδάρου.

Ευχαριστοῦμε τον γιατρό κ. **Αριστείδη Φρυδά** για την ευγενική παραχώρηση τού κειμένου από το προσωπικό του αρχείου.

Από την "ΠΡΩΪΝΗ" Λεσβιακή εφημερίδα (Δ/ντής Περίανδρος Αναστασιάδης)
της 30ης Μαρτίου 1939 παραθέτουμε το παρακάτω δημοσίευμα:

Η Εθνική γιορτή στο Πλωμάρι

Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΣΤΟ ΠΛΩΜΑΡΙ

Ἀναγνωρίσθηκε ἀπ' ὅλους γενικά, ὅτι γιὰ πρώτη φορά ἐφέτος, γιορτάστηκε στὸ ἡρωϊκὸ Πλωμάρι ἡ Ἐθνικὴ μας Γιορτὴ μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία. Αὐτὸ πού ἀνέβηθη μέσα του ὁ καθένας, ἦταν ἕνας σωστός ἐθνικὸς συγκλονισμὸς. μιά πραγματικὴ ἐθνικὴ ἀνάταση, στὴν ὁποία μᾶς ὁδήγησε καὶ ἡ ἀτομικὴ πρωτοβουλία ἑνὸς λαοῦ ζωντανεμένου καὶ μὲ ἀναπτερωμένο τὸ Ἐθνικὸ φρόνημα, ἀλλὰ, παρὰ ἅλλα καὶ περισσότερο, ἡ πρωτοβουλία τῶν κυριώτερων διοργανωτῶν τῆς ἐφετεινῆς ἐθνικῆς ἐπετείου. Καὶ οἱ κυριώτεροι αὐτοὶ διοργανωταὶ τῆς ἐπιτυχίας στὸν ἐορτασμὸ τῆς Μεγάλης Ἐθνικῆς Ἡμέρας, ἦταν : ὁ ρέκτης Δήμαρχος τοῦ Πλωμαρίου κ. Βρασιδᾶς Γ, Ἀγγουμίδης καὶ ὁ δραστήριος καὶ ἐνθουσιώδης Γυμνασιάρχης κ. Στρατῆς Ε. Μαυραγάνης.

Ὑστερα ἀπὸ ἀρκετὴ καὶ κουραστικὴ προεργασία, ὁ ἀπαράμιλλος, σὲ παρόμοιες ἐθνικὲς κινήσεις, καθοδηγητῆς κ. Μαυραγάνης, ἐπέτυχε τὸ δυσκολοκἀτόρθωτο : ν' ἀνεβάσῃ στὴ σχολικὴ σκηνὴ τοῦ Γυμνασίου, τὴν «**ΗΛΕΚΤΡΑ**» τοῦ Εὐριπίδου, σὲ μετάφραση τοῦ Πολέ-

μη, ἀπὸ μαθητὰς καὶ μαθήτριες τῶν μεγαλειτέρων τάξεων τοῦ Γυμνασίου, μὲ ἀφάνταστη ἐπιτυχία. Κανεὶς δὲν πρόφθασε νὰ προσέξῃ τίς τεχνικὰς ἐλλείψεις στὰ σκηνικά, γιὰτὶ ἀμετάπτωτα τραβήχτηκε ἡ προσοχὴ τοῦ θεατῆ, ἀπ' τὸν πειθαρχημένο μαθητικὸ θάσσο καὶ μάλιστα καὶ κυρίως (αὐτὸ εἶναι τὸ σωστό), ἀπ' τὸ θαυμάσιο παίξιμο τῆς πρωταγωνίστριας, δεσποινίδος Ἰωάννας Στρ. Ζαλούμη (τῆς Ε' τάξης), πού ἦταν ἀρθραστὴ στὸ δύσκολο ρόλο τῆς Ἡλέκτρας, τὸν ὁποῖο ὑπεδύθη μὲ ἀληθινὸ βrio καὶ μὲ μαεστρία πραγματικῆς πρωταγωνίστριας ἐπαγγελματικοῦ θιάσου. Καὶ δὲν θὰ ἦταν ὑπερβολή, ἂν σημείωνε κανεὶς ἐδῶ, ὅτι ἡ δις Ζαλούμη, κατόρθωσε νὰ καταπλήξῃ καὶ νὰ ἐνθουσιάσῃ τὴν κατὰ μέσση αἰθούσα, καθ' ὅλη δὲ τὴν ἐξέλιξη τοῦ ἔργου νὰ προκαλῇ αὐθόρμητο τὸ ξεσκήνωμα τῆς ψυχῆς, γιὰ τὴν κάθαρση, πού ἀκολουθεῖ καὶ νὰ σκορπίσῃ ρίγη συγκινήσεως, ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὴν ὥρα τῆς τραγικῆς λύσεως.

Στὸ παίξιμό τῆς ἡ χαριτωμένη πρωταγωνίστρια εἶχε καλὸς συμπαραστάτες ἀγόρια καὶ κορίτσια, πού μ' ἐπαινετὴ προσπάθεια κράτησαν τοὺς ρόλους των. Ἐξ ἴσου μὲ τὸν κ. Μαυραγάνη κουράστηκε καὶ ὁ καθηγητῆς Θεολογίας τοῦ Γυμνασίου κ. Στρατῆς Π. Κατζηναποστόλου (ἑξ' Ἀγιάσου). Ὅμως, πραγματικὰ μᾶς ἐνεθουσίασε μὲ τὸ μαθητικὸ του κόρο, σὲ ἀρχαῖα χορικά τῆς Ἡλέκτρας, ἐναρμονισμένα ἀπ' τὸν συνθέτη κ. Σακελλαρίδου. Τὸ Γυμνάσιό μᾶς ἀνοίξε τὴν μεγάλη αἴθουσα τῶν Τελετῶν, τὸ ἀπόγευμα τῆς παραμονῆς 24ης τρέχοντος, μὲ ἐλευθέρα εἴσοδο. Ἦσαν δὲ ἐπιτυχημένη ἡ ἐμπνευση τοῦ κ. Μαυραγάνη καὶ τῆς Σχολικῆς. Ἐπείρας νὰ μᾶς ξεναθώσουν τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀπολαύσουμε γιὰ δευτεροπφορὰ μιά τέτοια μοναδικὴ ἐπιτυχία, μὲ 15δραχμὴ εἴσοδο ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τῆς, τὸ

(Συνέχεια εἰς τὴν ἑπὶ σελίδα)

ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 26ης
Μαρτίου.

Κατὰ τὴν 24ην Μαρτίου, ἐ-
τελέσθη δοξολογία στὸν καθε-
δρικό ναὸ τοῦ Ἀγίου Νικολά-
ου, στὴν ὁποία παρευρέθησαν
ὅλες οἱ ἀρχές, τὰ προεδρεῖα
Συλλόγων καὶ Σωματείων καὶ
πολὺς κόσμος. Τὸν πανηγυρικό
τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησε ὁ ἀκά-
ματος καθηγητὴς τῆς Φιλολο-
γίας τοῦ Γυμνασίου κ. Παναγ.
Μακρῆς, μὲ τὴν εὐγλωττία καὶ
σαφήνεια ποὺ τὸν χαρακτηρί-
ζει καὶ μὲ θέμα, «μὴ σκηνὴ
τοῦ ἀγῶνα τοῦ 21» τὴν κατα-
στροφή τῆς ἐχθρικής Φρεγά-
τας στὴν Ἑρεσό, ἀπ' τὸν ἥρωα
Παπανικολῆ. Παράλληλα, ὁμοῦ,
πρὸς τὸν ἥρωα ἐκείνον, ἐμνή-
σθη καὶ τοῦ ἥρωος τοῦ τόπου
μας Βενιαμὶν τοῦ Δεσβίου, ποὺ
τόσες προσέφερε κι' ἐκεῖνος θυ-
σίαι στὸν ἱερόν ἀγῶνα. Τὸ τέ-
λος τοῦ πανηγυρικοῦ τοῦ σκέ-
πασαν τὰ δίκαια, τὰ αὐθόρμη-
τα καὶ τὰ παρατεταμένα χειρο-
κροτήματα τοῦ ἀκροατηρίου του.

Ἐπηκολούθησαν : Μαθητικαὶ
παρελάσεις Σχολείων καὶ Εὐν
στὴν πλατεία τοῦ Ἡρώου, χά-
ρις εἰς τὸν ἀκούραστον Διευθυν-
τὴν τοῦ Γ' Δημοτικοῦ κ. Ἰακ.
Βλόντη, καὶ χοροεσπερίς στὴν
Δόσχη χάρις στοὺς ἀντιπρόεδρον
καὶ ταμίαν τῆς κ. κ. Πυθ. Βου-
λαλᾶν καὶ Δημ. Σπ. Γεωργαν-
τέλλον.

Πλωμάρι 27—3—39

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

Βράβευση πρωτοετῶν φοιτητῶν

Στις 29 Δεκεμβρίου 2010 στὴ Λέση
Πλωμαρίου «Βενιαμὶν ὁ Λέσβιος», πα-
ρουσία τοῦ Προέδρου τῆς κ. Ξενοφ.
Μαυραγάνη καὶ των Αρ. Φρυδᾶ, Παν.
Φρυδᾶ, Θ. Πετρέλη, Ἰωάν. Λαγούτση καὶ
Αμφ. Καπερώνη βραβεύτηκαν οἱ παρα-
κάτω νεοεισελθόντες σὲ ΑΕΙ καὶ ΤΕΙ.

1. **Τζαννῆς Μιχαήλ**, Σχολὴ Μηχανο-
λόγων Μηχανικῶν Θεσ/νίκης.

2. **Τζαννῆς Παναγιώτης**, Σχολὴ Ηλε-
κτρολόγων Μηχανικῶν καὶ Μηχανικῶν
Η/Υ Θεσ/νίκης.

3. **Τετῶνης Μιχαήλ - Ραφαήλ**, Σχολὴ
Κοινωνικῆς Ανθρωπολ. Παντείου.

4. **Βελοῦτσου Μαρία**, Σχολὴ Διοίκη-
σης Μονάδων Υγείας καὶ Πρόνοιας ΤΕΙ
Καλαμάτας.

5. **Καραμβάση Αντωνία**, Σχολὴ Παι-
δαγωγικοῦ Δημ. Εκπ/σης Αθήνας.

6. **Κακῆς Σπυρίδων**, Σχολὴ Πολιτι-
κῶν ἔργων υποδομῆς ΤΕΙ Λάρισας.

7. **Παντελὴ Ραφαηλία**, Σχολὴ Νοση-
λευτικῆς Αθηνῶν.

8. **Ναυπλιώτῃ Δημήτρῃ**, Σχολὴ Παι-
δαγωγικοῦ Δημ. Εκπ/σης Βόλου.

9. **Μιχαέλη Μυρσίνη**, Σχολὴ Νηπια-
γωγῶν Θεσ/νίκης.

10. **Φωτεινός Δημήτριος**, Σχολὴ Πο-
λιτικῶν Μηχανικῶν Α. Π. Θεσ/νίκης.

11. **Καπῶνῃ Παναγιώτῃ**, Σχολὴ Δη-
μοσίων Σχέσεων Καστοριάς.

12. **Πετρέλλῃ Περσεφόνῃ**, Σχολὴ
Νηπιαγωγῶν Ρόδου.

13. **Καλαφατέλης Γεώργιος**, Σχολὴ
Διοικητικῆς Επιστήμης καὶ Τεχνολογίας
Ο.Π.Α.

Ὁ κ. Μαυραγάνης μίλησε στους νε-
οεισελθόντες μὲ τὸ γνωστὸ του γλαφυ-
ρὸ ὕφος, δίνοντάς τους ουσιαστικὲς
συμβουλές καὶ κατευθύνσεις γιὰ τὶς
σπουδές καὶ τὴ ζωὴ τους. Τελειώνοντας
τους προσέφερε ἀπὸ ἓνα ἀντίτυπο τῆς πο-
λυτελοῦς ἐκδόσεως τῆς Φυσικῆς τοῦ Βε-
νιαμίν καὶ ἄλλα ἐνδιαφέροντα βιβλία.

Τὸ Δ.Σ. των «Αντίλαλων» συγχαίρον-
τας τους νέους φοιτητὲς εὐχεται καλὴ
πρόοδο, υγεία καὶ κάθε καλὸ στὴ νέα
τους ζωὴ.

Επιστροφή στην Άμαξο

Αντώνη Ν. Ανδριώτη

Συνέχεια από το προηγούμενο

Μετά το κοσκίνισμα του αλευριού, άρχιζε το επίπονο στάδιο του προζυμώματος και του ζυμώματος. Το προζύμωμα γινόταν αποβραδīs. Είναι το στάδιο κατά το οποίο μεταφυτεύεται η δύναμη της «μαγιάς» στη ζύμη που θα της επιτρέψει να «ανεβεί» και να μεταμορφωθεί με το ψήσιμο σε αφράτο ψωμί. Κι αυτό αντικατοπτριζόταν στην ιερότητα της μαγιάς πούχε φτειαχθεί μέρες πριν, με ευλάβεια κι υπομονή με τον «αγιασμό του Σταυρού». Η παρασκευή της γινόταν ανακατεύοντας στην αρχή λίγο κοσκινισμένο αλεύρι με τον αγιασμό και αφήνοντας τη μικρή αυτή ποσότητα της ζύμης που δημιουργείται να «ανεβεί» σε ζεστό περιβάλλον. Μετά το ανέβασμά της, η ζύμη ξαναπλάθονταν με την προσθήκη αλευριού και αγιασμού. Στην συνέχεια, η νέα ζύμη αφήνονταν να ανεβεί και επαναλαμβάνετο η διαδικασία αυτή αρκετές φορές έως ότου φτειάχνετο η ποσότητα της ζύμης-μαγιάς που ήθελε η νοικοκυρά. Αυτή τη ζύμη την φύλαγαν για μαγιά και απ' αυτήν έπαιρναν ένα μικρό μέρος για το προζύμωμα κάθε φορά που θα ζύμωναν για ψωμί. Σιγά-σιγά όμως ο τρόπος αυτός της παρασκευής της μαγιάς έδωσε τα σκήπτρα του στην έτοιμη, την αγοραστή, την μαγιά της μπύρας, που μπορούσαμε να την προμηθευτούμε από τον φούρνο της γειτονιάς μας. Και μαζί μ' αυτή την αλλαγή, χάθηκε και η αίσθηση της ιερότητας του ψωμιού που αντικατοπτριζόνταν στην αντίδρασή μας αν τύχαινε και μας έπεφτε ένα κομμάτι του από τα χέρια, πράγμα που μας έκανε να σκύβουμε αυτόματα για να πιάσουμε το ψωμί, που το φιλούσαμε σταυροκοπούμεν-νο με ευλάβεια.

Το προζύμωμα τελείωνε μετά από καλό

πλάσιμο της ζύμης με την προσθήκη της μαγιάς και του απαραίτητου αλατιού. (Άλλοι συνήθιζαν να προσθέτουν και λίγο λάδι). Η ζύμη αφήνονταν να ανεβεί σε ζεστό περιβάλλον που το διασφάλιζαν μια-δυο «βελέτζες» σε μια γωνιά της κουζίνας. Το επόμενο πρωινό, η ανεβασμένη ζύμη αφού ζυμώνονταν πάλι για λίγο, πλάθονταν σε καρβέλια διαφόρων μεγεθών που τοποθετούντο στην πινακωτή και αφήνονταν πάλι να ανεβούν στη ζεστασιά των «βιλέτζων». Δεν ήταν λίγες οι φορές που υπήρχε μέριμνα για την παρασκευή και ενός ή δύο «πρόσφορων» που ξεχώριζαν από τα άλλα ψωμιά λόγω του μικρότερου μεγέθους τους αλλά και της εκκλησιαστικής σφραγίδας με την οποία σφραγίζονταν.

Για μας τους πιτσιρικάδες το πανηγύρι άρχιζε με την προετοιμασία του μικρού μας θολωτού ξυλόφουρνου, που ήταν κτισμένος στη σειρά δίπλα από τον πύργο και μετά την αποθήκη. Κτισμένος από καλό κοκκινότουβλο με μαστοριά, ενισχυμένος ολόγυρα και από την οροφή με παχείς τοίχους, που του εξασφάλιζαν την απαιτούμενη θερμομόνωση για το χρονικό διάστημα του ψησίματος και όχι μόνο. Η βάση του φούρνου ήταν φτιαγμένη από μεγάλες πλάκες καλά αλφαδιασμένες και στρωμένες πάνω σε χοντρή βάση. Ένα μικρό πορτάκι από χοντρή λαμαρίνα, που σφάλιζε ερμητικά με μια μικρή «τσάγκρα», χώριζε το εσωτερικό του φούρνου από ένα μικρό προθάλαμο. Κι ο προθάλαμος με τη σειρά του έκλεινε πρόχειρα με μια λαμαρίνα που λειτουργούσε σαν συρόμενο πορτάκι και απομόνωνε έτσι το εσωτερικό μέρος του φούρνου από τον περιβάλλοντα χώρο. Ήταν ένας πρακτικός τρόπος για να προφυλάγεται η χόβολη και τα αναμμένα κάρβουνα από τους δυνατούς αέρη-

δες των καλοκαιρινών μελτεμιών. Δεξιά κι αριστερά, υπήρχαν κατάλληλοι αναρτήρες από μικρά πασαλάκια μπηγμένα στον τοίχο, που επέτρεπαν την ανάρτηση των πιο σημαντικών σύνεργων που ήσαν απαραίτητα για το «πύρωμα» του φούρνου και για το φούρνισμα και ξεφούρνισμα ψωμιών και νταβάδων («φραγκόφτυαρο», «ζντιρόφκυαρο», «τσατάλι», «σχίβαστρο», «πάνα», «μασιά»).

Λιόκλαδα, μαζεμένα από δω κι από κει ήταν αυτά, που με την δυνατή φλόγα τους θα «πύρωναν» το θόλο και τα πλευρά του φούρνου. Λίγα ξύλα χοντρά θα εφοδίαζαν το φούρνο με σιγόκαυτα πυρωμένα κάρβουνα, που θα διατηρούσαν την «πυρωσιά» του όσο θα χρειαζόταν για να ψηθεί καλά το ψωμί.

Λιόκλαδα, δυο-τρία χοντρά ξύλα και λίγο προσάναμμα, όλα σε στάση αναμονής για να αρχίσει το «πύρωμα» του φούρνου. Κι όταν δινόταν η συγκατάθεση των μεγάλων, ένα σπύρτο ήταν αρκετό για να λαμπαδιάσει το εσωτερικό του φούρνου. Σ' αυτή τη φάση το πιο πολύτιμο εργαλείο ήταν το «τσατάλι», το δίχαλο από ξύλο ελιάς, που χρησιμοποιούσαμε για να σπρώχνουμε τα κλαδιά στο εσωτερικό μέρος του φούρνου. Τα ξερά λιόκλαδα στην αρχή, έδιδαν την τεράστια φλόγα που χρειαζόταν για να «κάψει» η οροφή και τα πλαϊνά μέρη. Έπρεπε όλα να κοκκινίσουν για να μπορέσουν να διατηρηθούν σε υψηλή θερμοκρασία και το κοκκίνισμα έπρεπε να ήταν καθολικό για ένα ομοιόμορφο ψήσιμο που συνήθως χρειαζόταν αν θα ψήνονταν και νταβαδωτές νοστιμιές (παξιμάδι, κουλουράκια, φαγητό, κλπ).

Το «κάψιμο» και «πύρωμα» του φούρνου κράταγε αρκετή ώρα. Κι όταν πια το έμπειρο μάτι των μεγάλων έγνευε συγκαταβατικά, τρίβαμε το δάπεδο του φούρνου με το «σχίβαστρο» και με ειδική τσουγκράνα τραβούσαμε τα αναμμένα κάρβουνα και τις στάχτες από το εσωτερικό προς το πορτάκι

και τον προθάλαμο του φούρνου. Εκεί παρέμειναν τα κάρβουνα, σκεπασμένα αν χρειαζόταν με μια λαμαρίνα ανάλογα, για να διατηρούν σταθερή τη θερμοκρασία του φούρνου κατά την διάρκεια του ψησίματος. Μετά το καθαρισμό του φούρνου από τα «χοντρά» άρχιζε το «πάνισμα» της βάσης του φούρνου με την βρεγμένη και καλά στραγγισμένη «πάνα». Με το πάνισμα ο φούρνος ήταν έτοιμος για το φούρνισμα του ψωμιού και για ό,τι άλλο θα επακολουθούσε.

Όταν πια όλα ήταν έτοιμα, φέρναμε την «πινακωτή» (την ειδική μακρόστενη σκάφη τη χωρισμένη σε θήκες) με τα ανεβασμένα καρβέλια που φουρνίζονταν πρώτα. Ήταν μεγάλα, περίπου των δύο κιλών σε βάρος (μετά το ψήσιμο) και έπρεπε να ψηθούν με προσοχή, σε μέτρια θερμοκρασία, για να μη μείνουν «λασπωμένα» στο εσωτερικό τους. Το προσεκτικό και ομοιόμορφο ψήσιμό τους θα επέτρεπε να διατηρηθούν αφράτα για πολλές μέρες χωρίς να μουχλιάζουν. Σε τούτο βοηθούσε και το φύλαγμά τους στο ξύλινο σεντούκι της κουζίνας, τυλιγμένα σε κατάλληλες υφαντές «μεσάλες» (πεσέτες), που επέτρεπαν τον ελαφρύ αερισμό τους. Οποία αντίθεση με τη σημερινή χρήση των πλαστικών σακκούλων που κρατούν ερμητικά τυλιγμένα τα ψωμιά και τα μετατρέπουν σε μαστιχοειδή σκευάσματα μετά από μια-δυο μέρες!

Τα καρβέλια φουρνίζονταν στο μέσα μέρος του ξυλόφουρνου με ένα καθαρισμένο καλά μεγάλο ξύλινο φτυάρι, το φραγκόφτυαρο, αφού το πασπάλιζαν με αρκετό αλεύρι για να μη κολλάνε σ' αυτό τα ψωμιά. Είχε καθιερωθεί μαζί με τα καρβέλια να φουρνίζεται και μια λεπτή «πίτα» ανέβαστου ψωμιού, που αποτελούσε και τον κράχτη όλης αυτής της επίπονης διαδικασίας της παρασκευής του ψωμιού. Φουρνίζονταν έξω-έξω, κοντά στο πορτάκι του φούρνου και δεν χρειαζόταν το μακροχρόνιο ψήσιμο που χρειάζονταν τα καρβέλια. Αρκούσε

σχετικά λίγη ώρα για να ψηθεί και να ξεφουρνιστεί η ροδοκοκκινισμένη πίτα. Ήταν η ώρα της μεγάλης-μικρής μας απόλαυσης. Ζεστή όπως ήταν, την έκοβε η μητέρα μου σε μεγάλα κομμάτια που θα έδινε ένα στον καθένα μας αφού θα τα «άνοιγε» στο μέσον, θα τα πασπάλιζε με μαγειρικό λεπτό-ρευστο βούτυρο και θα τα δίπλωνε πάλι για να διαχυθεί το βούτυρο σ' όλο το κομμάτι. Αυτή ήταν η στιγμή της επιβράβευσης της συνεισφοράς μας στην όλη διαδικασία της παρασκευής του ψωμιού. Ήταν κι αυτό μια από τις λαχταριστές λιχουδιές του αγροτικού νοικοκυριού.

Εκτός από το ψωμί, έπρεπε να κάμει η μητέρα μου το παξιμάδι και διάφορες άλλες νοστιμιές όπως κουλουράκια, καρυδόπιτα, αμυγδαλόπιτα, διάφορα κέικ και ότι θα μπορούσε να γίνει με τα λιγοστά μέσα που πρόσφερε το νοικοκυριό του βουνού. Το παξιμάδι ήταν απαραίτητο για το πρωινό μικρών και μεγάλων είτε με το λιγοστό γάλα που μας εξασφάλιζαν οι δυο κασίκες μας (κατά το τέλος της γαλακτοκομικής περιόδου τους) είτε με ένα «ζεστό» του βουνού (δεντρολίβανο ανακατεμμένο με φασκόμηλο και «πιντόνικο»). Δεν μας χαλούσε καθόλου αν το παξιμάδι το αντικαθιστούσαμε με τα νοστιμότερα σουσαμένια λαδερά κουλουράκια, τα οποία συνήθως προορίζονταν για τις ώρες του καφέ, λίγο αργότερα το πρωί ή το απόγευμα την ώρα της καμπάνας του εσπερινού ο ήχος της οποίας μας ερχόταν διαπεραστικός από την Μεταμόρφωση του Σωτήρος («τη Παναγιά») απέναντι από το Μεγαλοχώρι.

Τα κουλουράκια και τα παξιμάδια είχαν καθένα την δική τους προετοιμασία και τα δικά τους μυστικά της παρασκευής τους. Όλα νταβαδωτά, φουρνίζονταν σε νταβάδες κατάλληλους σε μέγεθος που καθορίζονταν από τις διαστάσεις του είχε το ποτάκι του φούρνου. Το «ζντιρόφκυαρο» ήταν το κατ' εξοχήν σύνεργο στη περίπτωση αυτή. Για μας, το ενδιαφέρον δεν εστιάζετο στο στάδιο της παρασκευής

των νοστιμιών αυτών. Το ενδιαφέρον μας επικεντρωνόταν στο στάδιο του ξεφουρνίσματός των, όταν μισο-ζεστά, πια, αφράτα και τραγανά, θα μπορούσαμε να τα γευθούμε ή να βουτήξουμε σ' ένα κουπάκι με γάλα αρωματισμένο με λίγο (ελληνικό) καφέ.

Εκτός από τις νοστιμιές των ζυμωτών αγαθών, ο φούρνος έδινε την ευκαιρία για το ψήσιμο κάποιου εκλεκτού φαγητού (όπως για παράδειγμα μελιτζάνες παπουτσάκια, κοτόπουλο - της παραγωγής μας - με πατάτες, κλπ) αλλά και για να «ρίξουμε» στο φούρνο κυδώνια και μήλα του μπαχτσέ μας για ψήσιμο. Τα μήλα και τα κυδώνια τα αφήναμε να ψηθούν σε σιγανό φούρνο μέσα σε μικρά αλουμινένια ταψιά ή (ειδικά για τα κυδώνια) αφήνοντάς τα κοντά ή μέσα στη «μισοχωνεμένη» χόβολη στον προθάλαμο του φούρνου. Θυμάμαι την υπέροχη γεύση και ευωδιά τους την ανάκατη με την μυρωδιά της κανέλλας με την οποία τα πασπαλίζαμε πλουσιοπάροχα. Ακόμα και πατάτες ψημένες στη χόβολη ήταν για μας μια άλλη θεσπέσια νοστιμιά που γινόταν ακόμα πιο λαχταριστή τρώγοντάς την αχνιστή προσθέτοντας λίγο αλατισμένο μαγειρικό βούτυρο.

Μετά τα ψησίματα, αφήναμε την «αχλιά» (στάχτη) να χωνέψει τελείως και να κρυώσει μέσα στο φούρνο για να μπορέσουμε να την αποθηκεύσουμε με σιγουριά πυρασφαλείας σε ένα παλιό τενεκέ του λαδιού κατάλληλα διαμορφωμένο. Η στάχτη αυτή δεν «πήγαινε χαμένη». Αποτελούσε το «βιομηχανικό» απορρυπαντικό της εποχής εκείνης, που χρησιμοποιείτο ευρύτατα για τη λεύκανση των άσπρων ρούχων και σεντονιών. Τίποτε δεν πήγαινε χαμένο στο κύκλο αυτό της χρήσης του φυσικού αγαθού του ξύλου, όπως ακριβώς είδαμε πως συνέβαινε και με τη χρήση του άλλου φυσικού αγαθού, του νερού, κάθε σταγόνα του οποίου εύρισκε και τον κατάλληλο αποδέκτη της.

Συνεχίζεται

Η ΜΕΤΑ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» ΕΠΟΧΗ

Γράφει ο Μ. Μπελάς

Κάποτε το Πλωμάρι ήταν Δήμος. Κάποτε είχε Δήμαρχο, αντιδήμαρχους και δημοτικό συμβούλιο. Κάποτε άρχισε να σχεδιάζεται συγχώνευση των δήμων **με το περίφημο σχέδιο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»**.

Αντιδράσεις, διαμαρτυρίες, συγκεντρώσεις, δημοσιεύματα, αλλά «φωνή βοώντος εν τη ερήμω».

Οι κυβερνώντες είπαν ότι έκαναν διάλογο. Με ποιούς, δεν μας είπαν. Δεν άκουσαν τη φωνή των πολιτών αλλά ούτε και τους λεγόμενους φορείς.

«Στου κουφού τη πόρτα, όσο θέλεις βρόντα».

Κάθε νησί θα ήταν κι ένας δήμος, με εξαίρεση τη Κρήτη και την Εύβοια. Οι ιδιαιτερότητες κάθε νησιού, ουδόλως τους απασχόλησαν.

Στο τέλος του περασμένου χρόνου έγιναν οι εκλογές. Με την ανατολή του νέου έτους άρχισε να λειτουργεί «ο υδροκέφαλος» δήμος Λέσβου.

Από καιρό άρχισε το ξήλωμα των υπηρεσιών που είχαν έδρα το Πλωμάρι. Πρώτα έφυγε το Τάγμα Εθνοφυλακής και ακολούθησαν ή θ' ακολουθήσουν το Αστυνομικό τμήμα, το Πυροσβεστικό κλιμάκιο, η Εφορία, η Δασική υπηρεσία και άλλες ίσως. Όλα αυτά βέβαια για το καλό της επαρχίας μας, την οποία φροντίζουν, όπως λένε, αυτοί που μας κυβερνούν.

Βέβαια πρέπει να τονιστεί και η αδιαφορία των δημοτικών αρχόντων τις τελευταίες δεκαετίες.

Η ανυπαρξία εκτέλεσης έργων υποδομής, η έλλειψη σωστού προγραμμα-

τισμού, ακόμα και στις μικρές παρεμβάσεις που θα μπορούσαν να βελτιώσουν το κυκλοφοριακό πρόβλημα μέσα στη πόλη μας. Όλα τους άφηναν αδιάφορους. Πανηγύρια και γιορτές ήταν ίσως η μόνη συνεπής προσφορά τους.

Τα περιορισμένα μικρά έργα σε καμμία περίπτωση δεν εξυπηρετούσαν το σύνολο των δημοτών και μάλλον επιλεκτικά προωθούντο. Οι διαμαρτυρίες των πολιτών, εάν κάποτε έφταναν στ' αυτιά τους, ουδόλως τους ενδιέφεραν, εκτός και αν αφορούσαν τους εκλεκτούς του περιβάλλοντός τους.

Κατά τ' άλλα είχαμε Δήμο, αλλά ο απολογισμός όλων των τελευταίων χρόνων, απογοητευτικός.

Ο νέος δήμαρχος που εξελέγη για το νησί μας, τυχαίνει να είναι συμπατριώτης μας. Πρώην Βουλευτής, πρώην Νομάρχης! Η προσφορά του στον τόπο που γεννήθηκε φτωχή. Έργα ημιτελή φαντάζουν εγκαταλειμμένα από έλλειψη ενδιαφέροντος ή κάποιας προσπάθειας για την ολοκλήρωσή τους, χωρίς αυτό να βαραίνει μόνο εκείνο ή τους μετά αυτόν σωτήρες.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα, **το φράγμα Σεδούντας** το οποίο εγκαινιάστηκε, αλήθεια τόσες φορές, χωρίς ποτέ να έχει τελειώσει.

Μέχρι σήμερα ξέραμε, ότι ένα έργο εγκαινιάζεται, μόλις ολοκληρωθεί. Στη περίπτωση αυτή το γλέντι στήνονταν, ενώ ο γάμος είχε αναβληθεί.

Ο δρόμος της Λαγκάδας, δεν ολοκληρώθηκε ποτέ, γιατί κατά την εκτέλεσή του, διαπιστώθηκε ότι υπήρ-

χαν «ανυπέρβλητα εμπόδια» στη διά- νηξή του.

Βέβαια αυτό έγινε αντιληπτό, αφού κατασκευάστηκε το πιο εύκολο κομ- μάτι. Αλήθεια υπήρξε υπεύθυνος με- λετητής του έργου που να επισκέφθη- κε την περιοχή αυτή, να εκπονήσει τη μελέτη;

Ακόμα ο εργολήπτης δεν είδε τα εμ- πόδια αυτά πριν αναλάβει την εργο- λαβία αυτή;

Προσωπικά και με τις λίγες γνώσεις περί τοπογραφίας που έχω, πιστεύω ότι μια αεροφωτογραφία της Γ.Υ.Σ. της πε- ριοχής αυτής ήταν αρκετή για να δείξει στους ενδιαφερόμενους τις δυσκολίες του έργου.

Θα μπορέσει επι τέλους, έστω και μ' αυτή τη καθυστέρηση ο νέος δήμαρχος να κάνει κάτι γι' αυτά τα έργα, ή μήπως θα μας πουν ότι η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στη Περιφέρεια;

Ακόμα τι θα γίνει με την απο- μόνωση της περιοχής μας; Θα γίνει κάτι με τους οδικούς άξονες προς Αγιάσο και Πολιχνίτο; Πότε επί τέ- λους θα ωριμάσουν τα έργα αυτά;

Ακόμα τι θα γίνει με το λιμάνι, που κινδυνεύει να καταρρεύσει και ν' αχρη- στευθεί; Η λεγόμενη «**Μαρίνα**» κα- τασκευάστηκε αλλά σε καμμία περι- πτωση δεν εξυπηρετεί τους σκοπούς της και οι εγκαταστάσεις της αργοπεθαί- νουν. Οι ψαράδες δικαίως διαμαρτύ- ρονται για την έλλειψη κατάλληλου κρηπιδώματος που θα τους εξασφαλί- ζει ασφάλεια για τα σκάφη τους.

Αυτό το λιμάνι αντί ν' αξιοποιηθεί σύμφωνα με τη μελέτη που εκπόνησε ο συμπατριώτης μας Πρύτανης του Ε.Μ.Π. αφήνεται στη τύχη του, ενώ θα

μπορούσε να προσφέρει πολλά στο νησί σε συνδυασμό με την εκτέλεση των παραπάνω οδικών έργων.

Η αρρώστια αυτή της υποβάθ- μησης της περιοχής Πλωμαρίου άρχισε εδώ και δύο δεκαετίες πε- ρίπου. Κανείς δεν μπόρεσε να τη στα- ματήσει. Γι' αυτήν την κατάντια φταί- με κυρίως εμείς οι δημότες, γιατί στις δημοτικές εκλογές δεν φροντίσαμε ποτέ να προωθήσουμε ικανούς αν- θρώπους, να ηγηθούν ενός ψηφοδελ- τίου διαπαραταξιακού. Πάντα ψηφί- ζαμε τους κομματικούς εκλεκτούς ασχέ- τως αν τους εγκρίναμε ή όχι.

Αυτές οι επιλογές μας, έκαναν απρό- θυμους τους ικανούς να συμμετάσχουν σ' αυτές τις αρχαιρεσίες, αφού εκ των προτέρων η αποτυχία τους ήταν «εξα- σφαλισμένη».

Το καινούργιο δημοτικό συμβού- λιο αποτελείται από ανθρώπους που προέρχονται από διάφορα κόμματα.

Θα μπορέσουν άραγε να συνυπάρ- ξουν; Θα παραμερίσουν τις όποιες δια- φορές τους, για να εργαστούν μαζί για το καλό του νησιού μας; Θα αξιολογή- σουν σωστά και κατά προτεραιότητα τα έργα που πρέπει να υλοποιηθούν; Θα έχουν τη συμπαράσταση της Περιφέ- ρειας και κατ' επέκταση της κυβέρνη- σης για την εξασφάλιση των πόρων που θα χρειασθεί ο Δήμος;

Ο Δήμαρχος που εκλέχτηκε σαν ανεξάρτητος δεν υποστηρίχθηκε απ' τα κόμματα. Θα μπορέσει να λειτουργήσει έξω από τις κομματικές επιρροές;

Είναι βέβαια έμπειρος, τίμιος και αγωνιστής, φτάνει όμως αυτό;

«Οψόμεθα ες Φίλιππους».

Η συντροφικότητα

του Ε. Καλδή

Μεσήλικες ήταν. Λίγα χρόνια πιο μεγάλος ο σύζυγος. Έκαναν τη βόλτα τους ύστερα από τον κάματο της ζωής. Ήρθαν και κάθισαν κάτω από μια ανθισμένη λυγαριά. Αγνάντια στη θάλασσα. Γελαστοί, ευγενικοί, χαρούμενοι κι ευτυχισμένοι άνθρωποι ήταν. Παράγγειλαν τα ουζάκια τους, τα χορταράκια, τη φέτα τους. Ήρθε και το κέφι και σιγοτραγουδίσαν το «Ντέρτι και μαράζι δε βάζω στην καρδιά, κρέμεται η κάπα στην αλυγαριά». (Είπαν πως αν ακούσεις κάποιον άνθρωπο να τραγουδά, πηγαινε κοντά του, είναι καλός άνθρωπος).

Θυμήθηκαν όλα τα περασμένα. Και τις χαρές και τις λύπες. Έφαγαν μέσα απ' το ίδιο πιάτο. (Την παλιά καλή εποχή, όλα τα μέλη της οικογένειας έτρωγαν μέσα απ' το ίδιο πιάτο. Και αυτό ήταν που τους αντάμωνε όλους μαζί κάτω απ' το βλέμμα του πατέρα και της μητέρας. Ήταν ένα πράγμα που τους έδενε σφιχτά όλους μαζί. Γι' αυτό όταν κάποτε ένας χωρικός κατέβηκε στην πόλη και παραβρέθηκε σ' ένα αρχοντόσπιτο, δεν του έκανε καλή εντύπωση που είδε τα μέλη της οικογένειας να τρώνε σε ξεχωριστά πιάτα. Έτσι όταν γύρισε στο χωριό του και τον ρώτησαν οι χωριανοί να τους πει τις εντυπώσεις του από την πόλη, είπε: «μου φάνηκαν μαλωμένοι εκείνοι οι άνθρωποι. Έτρωγε ο καθένας τους σε ξεχωριστό πιάτο»). Είχαν πει από το ίδιο ποτήρι και τις χαρές και τις λύπες. Κοιμήθηκαν πάνω στο ίδιο μαξιλάρι. Έκλαψαν κάτω απ' το ίδιο εικονοστάσι στις τρικυμίες της ζωής και δόξασαν το θεό κάτω απ' το ίδιο, για τις χαρούμενες στιγμές της ζωής.

Σ' όλη τους τη ζωή είχαν απόλυτη κατανόηση. Είχαν συντροφικότητα! Μεγάλο πράγμα η συντροφικότητα, πολύτιμη. Τη σύστησε αυτός ο ίδιος ο σοφός Δημιουργός. Γιατί όταν έπλασε τον άνδρα σκέφτηκε πως θα έπληττε μόνος του και είπε: «Ου καλόν είναι τον άνθρωπον μόνον είναι. Ποιήσωμεν βοηθόν κατ' αυτόν». Και έτσι έπλασε την γυναίκα. Η γυναίκα είναι το πιο όμορφο πλάσμα που έφτιαξε ο θεός πάνω στη γη. Ασχέτως αν καμιά φορά την χαλάνε οι κακοί σύμβουλοι της. Και πρώτος κακός σύμβουλος ήταν ο όφις. Η καλή όμως σύζυγος, που ξέρει να κλείνει τ' αυτιά της στις σειρήνες, είναι πολυτιμότερη λίθων πολυτίμων. Είχαν χαρές στη ζωή τους, αλλά και θλίψεις, υπήρχε όμως πάντα η συντροφικότητα και έτσι οι θλίψεις μοιράζονταν και γίνονταν πιο ελαφρές. Είχαν αφήσει τη ζωή τους στα χέρια του θεού. Έτσι ποτέ δεν είχαν φοβηθεί τις θλίψεις γιατί ήξεραν πως κι αυτές είναι μέσα στο παιχνίδι της ζωής. Χωρίς τη θλίψη δε θα ξέραμε τι είναι χαρά. «Το ρυάκι χάνει το τραγούδι του όταν του αφαιρέσεις τα βράχια». Και η ζωή χάνει το τραγούδι της όταν της αφαιρέσεις τις θλίψεις. Η ζωή είναι ωραία με τα βάσανα παρέα, λέει ο ποιητής. Ήξεραν ακόμη πως η θλίψη, που ξέρεις να την υπομένεις, είναι το αλάτι της ζωής που διώχνει τη σήψη της αμαρτίας.

Καθισμένοι κάτω απ' την ανθισμένη λυγαριά, ένιωθαν σαν οι πιο ευτυχείς πολίτες του πλανήτη. Γιατί πρέπει να ξέρεις, αγαπητέ αναγνώστη, πως η ευτυχία και η χαρά δεν κατοικούν μέσα στ' αρχοντικά παλάτια.

*«Τα ψηλά τα σκαλοπάτια, όσοι τ' ανεβήκανε
βρήκαν πλούτη, μεγαλεία, μα χαρά δε βρήκανε».*

Μπορεί να τις συναντήσει κανείς και σε μικρά κι ασήμαντα μικροπράγματα. Να, κάτω από μια ανθισμένη λυγαριά με φόντο τη γαλάζια θάλασσα και με μοναδική παρέα τη συντροφικότητα!

Ένας Πλωμαρίτης που διαπρέπει στο Εξωτερικό

Σήμερα Σάββατο 25 Ιανουαρίου, λάβαμε στο e-mail του blog, μια είδηση σχετική με την μακρινή Αυστραλία. Σύντομη αλλά σημαντική. Στην μακρινή αυτή ήπειρο βρίσκονται και ζουν εδώ και δεκαετίες, πολλοί Έλληνες και φυσικά πολλοί με καταγωγή από τη Λέσβο και το Πλωμάρι, οι οποίοι μάλιστα διατηρούν και Συλλόγους για την διατήρηση των δεσμών με την Πατρίδα μας.

Το mail αναφέρει: Ο ΠΛΩΜΑΡΙΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΣ ΜΑΝΟΛΙΟΣ ΑΠΟ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΓΙΝΕ ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΥΔΝΕΥ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ.

Μικρά Νέα

Στις 6 Σεπτέμβρη 2010 έγινε η συνάντηση των αποφοίτων Γυμνασίου Πλωμαρίου 1955.

Η συμμετοχή ήταν αρκετά μεγάλη παρόλο που η απόφαση ήταν της τελευταίας στιγμής.

Ο ενθουσιασμός και η χαρά μας ήταν τόσο μεγάλη, που ξεσηκώσαμε την προκυμαία Πλωμαρίου με τις φωνές μας.

Το επόμενο ραντεβού δόθηκε για του χρόνου τέτοια εποχή.

«όσοι πιστοί προσέλθετε».

Νάμαστε καλά κορίτσια (ετών 70 και) να συναντηθούμε του χρόνου με συμμετοχή εκατό τοις εκατό.

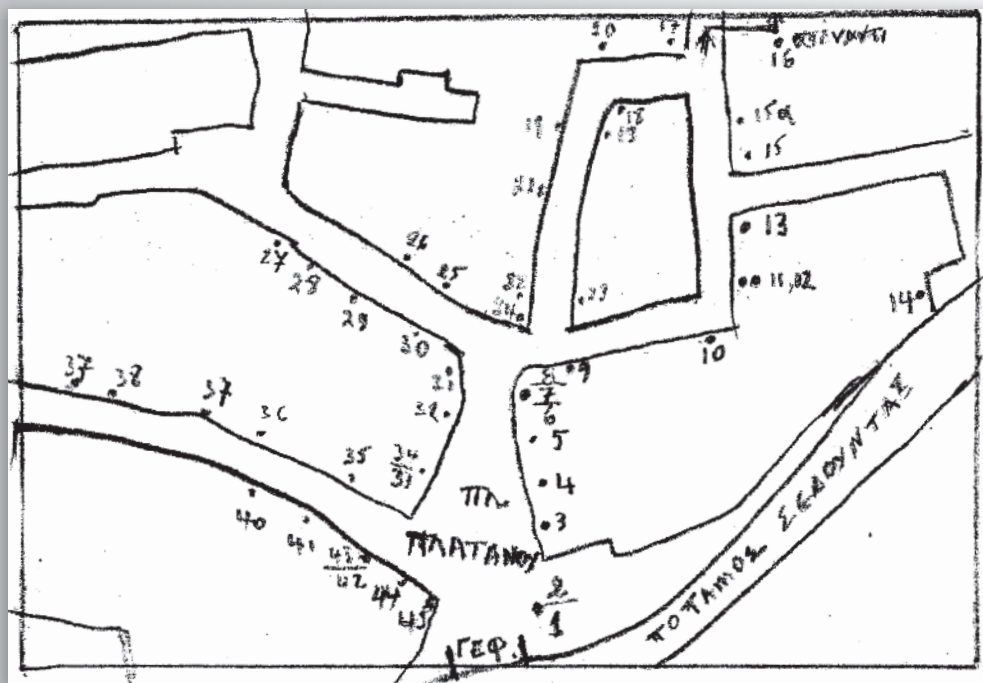
Οι συμμετέχουσες: Καλέλη Μ., Καπτάνη Π., Πιτσιλαδή Α., Τραγάκη Ε., Χατζητζάνου Μ. Guest Star η Πασγιάνου Μυρσίνη. Οι Καραμπάση και Τυροπώλη δεν ειδοποιήθηκαν εγκαίρως γι' αυτό και απουσίαζαν.

A.K.

Για να μαθαίνετε τα νέα μας από το
internet επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας:

www.plomarion.com

ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΛΑΤΑΝΟΥ ΣΤΟ ΠΛΩΜΑΡΙ

Κάτω από τη σκιά του πλάτανου, της ομώνυμης πλατείας του Πλωμαρίου, πίνοντας το πρωινό καφέ μας, στο καφενείο του Σκορδά, φέτος το καλοκαίρι, εγώ και η παρέα μου, ο **Μανώλης Βαμβαδέλης**, ομογενής Ν. Αφρικής και ο δάσκαλος **Ν. Τυραννής**, φέραμε τη κουβέντα γύρω από το πώς ήτανε παλιά η πλατεία με τα καταστήματα.

Εμείς προσπαθήσαμε να θυμηθούμε οι παλιοί όμως φίλοι, **ΑΛΕΚΟΣ ΜΟΥΤΖΟΥΡΗΣ** [Κουλούκι], **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΤΩΝΑΚΑΣ** [Μπουντούρης] και **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΡΑΓΩΤΕΛΗΣ** [Σπιά], θαμώνες του καφενείου, που μας άκουγαν, μας παισίσωσαν και ξανάζησαν παλιές καλές μέρες προ 70ετίας περίπου τότε που η περιοχή γύρω από το Πλάτανο, έσφυζε από ζωή και έντονη επαγγελματική δραστηριότητα.

Τους ευχαριστούμε ιδιαίτερα που μας βοήθησαν να θυμηθούμε ή μάλλον να ενημερωθούμε μιας και ήταν της εποχής τους ή και προ αυτής έτσι όπως την θυμόντανε.

Πες, πες, περπατήσαμε νοερά τα δρομάκια της περιοχής γύρω από τη πλατεία με τα καταστήματα και τους καταστηματοάρχες, όπως ήρθαν στη μνήμη μας και προσπαθήσαμε να τα βάλουμε σε τάξη, στη θέση όπου αυτά στεγάζονταν τότε, αρχίζοντας από τα δεξιά, μετά το γεφύρι του ποταμού Σεδούντα, προς τη πλατεία.

Έτσι κάναμε το παραπάνω σκαρίφημα βάζοντας αριθμούς και τελεία στη θέση του κάθε καταστήματος όπως αυτά καταγράφονται στη παρακάτω κατάσταση.

1. ΙΣ. Καφενείο ΚΑΜΠΑΝΗ [Μπούρα]
2. ΟΡ. Ραφείο ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
3. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
4. Φαρμακείο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ
5. Μπακάλικο ΒΑΣΙΛΑΡΟΥ
6. ΥΠ. Ασβεστάδικο 'ΛΕΜΟΝΙΑ'
7. ΙΣ. Καφενείο ΜΑΛΛΗ
8. ΟΡ. Ραφείο ΑΦ/ΕΣ ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΗ [Σπυρέλη]
9. Φανοποιείο ΜΟΥΤΖΟΥΡΗ [Πολυχινιάτη]
10. ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ
11. Οδοντιατρείο ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
12. Οδοντοτεχνίτης-Ρολογας ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ
13. Παπλωματάδικο ΖΑΛΟΥΜΗ, ΚΟΝΣΟΥΛΑ Επιπλοποιείο ΣΤΕΛΙΟΥ [Παπαγάλου]
14. Σιδηρουργείο ΑΝΔΡΕΙΩΤΕΛΗ, ΒΟΥΝΑΤΣΟΥ
15. Ψιλικατζίδικο ΤΣΙΒΓΟΥΛΗ
- 15^α Κουρείο ΤΡΟΙΖΕΛΗ
- Τσαγκαράδικο ΠΙΤΣΙΛΑΔΗ, ΤΥΡΑΝΝΗ
16. Φούρνος ΛΟΥΠΟΥ
17. Τσαγκαράδικο ΚΑΡΒΟΥΝΗ
18. Χρώματα ΚΑΚΝΗ
- 19 Ξυλεία ΒΑΡΤΗ
20. Ξυλουργείο ΑΝΤΩΝΑΚΑ [Μπουντούρη]
21. Μικροβιολογικό εργαστήριο ΠΟΥΛΙΑ
22. Στιλβωτήριο ΨΥΧΟΓΙΟΥ [ΤΖΩΝ]
23. Ραφείο ΚΑΡΤΣΟΥΝΗ
24. Γυαλάδικο ΦΩΛΙΑΔΗ
- Μπακάλικο ΚΛΕΙΔΑΡ, ΠΑΜΟΥΓΙΑΝΗ
25. Φανοποιείο ΧΑΛΔΕΖΟΥ, ΚΑΠΩΝΗ
26. Τσαγκαράδικο ΡΑΦΤΕΛΗ
27. Κηροποιείο ΚΑΛΔΕΛΗ
28. Τυπογραφείο ΜΑΡΙΟΥ
29. Εργαστ. Ζαχαροπλαστικής ΚΟΚΚΙΝΗ
30. Γαλατάδικο ΜΟΥΤΖΟΥΡΗ [ΚΙΜΩΝΑ]
- Τσαγκαράδικο ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ
31. Φούρνος ΘΟΔΩΡΗ, ΚΑΡΒΟΥΝΗ
32. Μπακάλικο ΜΑΛΛΗ Καφενείο ΚΡΙΤΖΑ
33. ΙΣ. Καφενείο ΒΑΣΙΛΑΡΟΥ
34. ΟΡ. Ιατρείο ΑΓΙΑΚΑΤΣΙΚΑ
35. Πρατήριο ΟΥΖΟΥ ΓΙΑΝΝΑΤΣΗ
36. Μπακάλικο Α/ΦΩΝ ΠΙΤΣΙΛΑΔΗ
- Επιπλοποιείο ΚΑΛΟΥΜΕΡΗ
37. Τσαγκαράδικο ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗ
38. Σαμαράδικο ΚΥΡΙΑΤΖΗ
39. Πεταλωτήριο ΜΙΧΑΛΕΛΛΗ
40. Ιατρείο ΚΑΜΝΟΡΩΚΗ
41. Ραφείο ΚΑΜΠΑ
42. ΙΣ.Κουρείο ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ
43. Ορ. Ραφείο ΑΝΔΡΗ
44. Καφενείο ΠΙΤΣΙΛΑΔΗ
45. Καφενείο ΠΑΣΧΕΛΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ

Από τότε άλλα καταστήματα άλλαξαν χρήση ή αφεντικά και άλλα κατεδαφίστηκαν. Σήμερα η περιοχή έχει αλλάξει χρηστικά και η πλατεία έχει χρώμα τουριστικό.

Ν. ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ

ΠΛΩΜΑΡΙ

του ανταποκριτού μας

Εκδηλώσεις στο Πλωμάρι το Δ' τρίμηνο 2010

Στις 8 Οκτωβρίου έγινε από την οικογένεια της κ. **Μυροίνης Ψώμου** θεία λειτουργία στο νεόδμητο εξωκλήσι της Αγ. Πελαγίας που τον περασμένο Αύγουστο έγιναν τα θυρανοίξια από τον Σεβ. Μητροπολίτη Μυτιλήνης κ. Ιάκωβο.

Στις 26 Οκτωβρίου εορτή του Αγ. Δημητρίου τελέσθηκε πανηγυρική θ. λειτουργία στον Αγ. Δημήτριο Πλωμαρίου 'Ισα-μέσα και στον Αγ. Δημήτριο Μεγαλοχωρίου με την συμμετοχή αρκετών προσκυνητών.

Στις 28 Οκτωβρίου έγινε στο μητροπολιτικό Ναό του Αγ. Νικολάου Πλωμαρίου η καθιερωμένη δοξολογία για την Εθνική μας γιορτή και στο τέλος έγινε τρισάγιο και κατάθεση στεφάνων στο ηρώο των πεσόντων και παρέλαση όλων των μαθητών των Δημοτικών σχολείων, του Γυμνασίου, του Γεν. Λυκείου και του ΕΠΑΛ.

Στις 8 Νοεμβρίου έγινε δοξολογία στον Αγ. Νικόλαο για την απελευθέρωση του νησιού μας από τον τουρκικό ζυγό, που το Πλωμάρι τότε πρωτοστάτησε και μάλιστα ο ομιλητής ανέφερε λεπτομέρειες από τη δράση των Πλωμαριτών που πήγαν στη Λήμνο και ζήτησαν από το Ναύαρχο Κουντουριώτη την απελευθέρωση του νησιού με πλαστογραφημένη σφραγίδα της Δημογεροντίας του Πλωμαρίου.

Στις 9 Νοεμβρίου εορτή του Αγ. Νεκταρίου έγινε πανηγυρική θ. λειτουργία στον Αγ. Νεκτάριο, που βρίσκεται στο

κτήμα του Τάκη Χαλαυτή, που με τη δική τους πρωτοβουλία και έξοδα ανηγέρθη το 1985 δαπάναις των αιμνήστων συμπατριωτών μας Τάκη Χαλαυτή και Βασιλείου Λούπου, οικογενειακώς.

Στις 13 Νοεμβρίου έγινε η καθιερωμένη πανήγυρις του Αγ. Ιωάννου Χρυσοστόμου στον πανηγυρίζοντα ενοριακό Ναό του Πλωμαρίου με την συμμετοχή του Σεβασ. Μητροπολίτη Μυτιλήνης, πολλών κληρικών και αρκετού κόσμου.

Στις 21 Νοεμβρίου έγινε στον πανηγυρίζοντα Ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου στη Παναγία Κουτρούλια ημέρα Κυριακή, με την συμμετοχή αρκετού κόσμου η θ. λειτουργία που τέλεσε ο συνταξιούχος ιερέυς π. **Δημήτριος Γανώσης**.

Στις 30 Νοεμβρίου έγινε στον Ιστορικό Ναό του Αγ. Ανδρέου στο Κάτω χωριό η καθιερωμένη πανηγυρική θεία λειτουργία με αρκετούς προσκυνητές από το Πλωμάρι και τα γύρω χωριά, λόγω καλού καιρού.

Στις 4 και 5 Δεκεμβρίου έγινε πανηγυρική θ. λειτουργία στην Αγ. Βαρβάρα και στον Αγ. Σάββα με συμμετοχή αρκετών προσκυνητών.

Στις 6 Δεκεμβρίου εορτή του Πολιούχου Αγίου Νικολάου Πλωμαρίου έγινε, όπως κάθε χρόνο με κάθε λαμπρότητα και επισημότητα η μεγάλη πανήγυρις του Αγ. Νικολάου με συμμετοχή του Σεβασμ. Μητροπολίτου μας, πολλών Ιερέων και αρκετού κόσμου, από το Πλωμάρι, τα

γύρω χωριά, τη Γέρα, τη Μυτιλήνη και την Αγιάσο. Ο Σεβασμιώτατος χειροτόνησε τον γιό του εφημερίου π. Ευσταθίου, τον Παναγιώτη Μεταξή σε Διάκονο και όλοι ανεφώνησαν το «άξιος».

Μίλησε ο συμπαριώτης μας Θεολόγος και συγγραφέας κ. Μανώλης Μελινός για τον Αγ. Νικόλαο και επακολούθησε η καθιερωμένη δοξολογία για τις Ναυμαχίες Έλλης και Λήμνου και λιτάνευση της Ιεράς Εικόνας του Αγ. Νικολάου.

Παρευρέθηκαν όλες οι τοπικές αρχές του νησιού μας, με τον Υπουργό κ. **Νίκο Σηφουνάκη**, το νέο Περιφερειάρχη Β. Αιγαίου **Νάσο Γιακαλή**, τον Βουλευτή κ. **Γαληνό**, το νέο Δήμαρχο Λέσβου κ. **Δ. Βουνάτσο**, τον Δήμαρχο Πλωμαρίου κ. **Βαρβαγιάννη**, όλες τις στρατιωτικές και πολιτικές αρχές, το Πολεμικό μας Ναυτικό, που έλαβε μέρος στη λιτανεία και πλήθος προσκυνητών.

Στις 12 Δεκεμβρίου εορτάσθηκε ο Αγ. Σπυρίδων στο Μεγαλοχώρι.

Στις 25 Δεκεμβρίου της μεγάλης Δεσποτικής εορτής των Χριστουγέννων τελέσθηκε από το πρωί στις 5 η ώρα ο όρθρος και η πανηγυρική λειτουργία σε όλους τους ναούς μας με συμμετοχή του ευσεβούς λαού μας στη Θεία μετάληψη και την θεία λειτουργία. Χαρούμενα και ευλογημένα Χριστούγεννα για όλο τον Χριστιανικό κόσμο.

Την 31 Δεκεμβρίου παραμονή της Πρωτοχρονιάς έγινε η κοπή της Βασιλόπιτας στο Μιχαλέλειο Οίκο Ευγηρίας Πλωμαρίου, με τη συμμετοχή των Τοπικών Αρχών και αρκετού κόσμου. Έψαλαν όλοι μαζί τα κάλαντα στα γεροντάκια μας και τους χάρισαν μεγάλη χαρά. Καλή Χρονιά.

π. Ε.Μ.

ΠΛΩΜΑΡΙΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Την παραμονή των Χριστουγέννων στο Πολύκεντρο Πλωμαρίου, πραγματοποιήθηκε μια πολύ ωραία εκδήλωση, από τα παιδιά του Δημοτικού σχολείου «Ίσα – μέσα». Έπαιξαν ένα εξαιρετικό χριστουγεννιάτικο έργο, σαν τέλειοι ηθοποιοί και έψαλαν, με τις γλυκές φωνούλες τους, τα κάλαντα από διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Παρόμοια εκδήλωση έκαναν και τα παιδιά του Γ' Δημοτικού σχολείου τού «Ταρσανά». Σ' αυτή τα παιδιά του Νηπιαγωγείου «έκλεψαν την παράσταση», γιατί παρά τη πολύ μικρή ηλικία τους, ήταν σωστά οργανωμένα και απέδωσαν τέλεια τους ρόλους τους.

Ένα πολύ μεγάλο μπράβο στις δασκάλες και δασκάλους τους και περισσότερα μπράβο στα παιδιά αυτά.

Και του χρόνου να μας δώσουν τέτοιες χαρές.

ΚΛΕΑΝΘΗ

ΤΟ ΠΡΟΙΚΙΟ

**Στ' αργαστήρι μας βρίσκεται ο παλιός
ο χρυσελεφαντένιος αργαλιός.**

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Νεράϊδα φαίνει κοπελιά το πλουμιστό πανί
Σ' ένα αργαλιό ασημένιο
Με φάδι χρυσοπλούμιστο και μ' αργυρή κλωστή
Και χτένι διαμαντένιο.

Γλιστρά η σαγίτα γλίσγορη και πάγει και γυρνά
Σε δάχτυλα κρινένια
Γλυκά θαμποχαράζει αχνά στα μάτια τα μαβιά
Της ανυφάντρας η έννοια.

Χτυπά βαριά, ξαναχτυπά σ' ένα ήχο μακρυνό
Κι' ακούραστα όλο φαίνει
Τα πατητήρια τρίζουνε στο χτύπο τον τρανό
Και το πανί μακραίνει.

Και πίσω από το τρίξιμο που κάνει ο αργαλιός
Κάποιος σκοπός φυτρώνει
Τραγούδι σα μελίγαλο κάποιος σκοπός παλιός
Κι η σαγιτιά φτερώνει.

Και τα διασίδια φεύγουνε - πλεμένες έννοιες στο πανί -
Χάνονται μες το φάδι.
- Μες την αγάπη - κι' έξοχο πανί θε να γενεί
Στου μεταξιού το χάδι.

Το χλιοπλουμιστό πανί που φαίνει η κοπελιά
Προικίο της θα το κάνει
Με την αγάπη φάδι του στημόνι σαγιτιά
Απ' της καρδιάς το πυροφάνι.

Απαλοπλέκονται σιγά μες τη ψιλή κλωστή
Οι φλογεροί της πόθοι
Κι όλο στορίζουν τον Καλό που η κόρη καρτερεί
Όπως αυτή τον νιώθει.

Όμορφο σαν τον Έρωτα με λυγρό κορμί
Και με φλογάτο μάτι
Θα ρίξει τη σαγίτα του με χωριστή ορμή
Να πάρει της καρδιάς το παλάτι.

ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Α' βραβείο στον Ποιητικό Διαγωνισμό της «Νέας Ζωής» Σμύρνης

Συνταξιοδοτήθηκε ο παπα-Στρατής

Ο π. Ε. Μανωλέλλης με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο

Τώρα που έμαθα ότι ο αγαπητός μας Πρωτοπρεσβύτερος π. **Ευστράτιος Μανωλέλλης** συνταξιοδοτήθηκε ,αφού υπηρέτησε επί 50 χρόνια σαν εφημέριος του Αν. Νικολάου και σαν Αρχιερατικός Επίτροπος της περιφέρειας Πλωμαρίου έκρινα σκόπιμο να γράψω τα παρακάτω.

Κατά το διάστημα των 50 ετών εργάστηκε ακατάπαυστα με αφοσίωση στην εκκλησία και προσέφερε πλούσιο πνευματικό και φιλανθρωπικό έργο στο κοινωνικό σύνολο.

Για το Σύνδεσμο Πλωμαριτών Αττικής «BENIAMIN Ο ΛΕΣΒΙΟΣ» ήταν και είναι ακόμα ένας καλός συνεργάτης. Μας εφοδιάζει συνέχεια με υλικό για το περιοδικό ΠΛΩΜΑΡΙΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΛΑΛΟΙ ενημερώνοντας έτσι το αναγνωστικό μας κοινό με όλες τις πολιτιστικές και όχι μόνο εκδηλώσεις της περιφέρειας Πλωμαρίου.

Κοινωνικός και αγαπητός ,παρών σε όλες τις εκδηλώσεις, με πολλές γνωριμίες όπως θα διαπιστώσετε και από τις φωτογραφίες.

Στο σεβαστό και αγαπητό π. Ευστράτιο εύχομαι υγεία και δύναμη σαν συνταξιούχος να ζει πολλά χρόνια και να συνεχίσει να γράφει για το Πλωμάρι, όπως μέχρι τώρα.

**Ο π. Ε. Μανωλέλλης με τον Αρχ. Αθηνών Ιερώνυμο
και τον σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Λεβαδεάς Γεώργιο**

Ου Κμπάρους

του Ε. Καλδή

Διάβασα, -στο αξιόλογο βιβλίο του Χρήστου Κολλερού «**Λαογραφικά της Λήμνου**» που είναι γραμμένο στη ντοπιολαλιά, - ένα παραμύθι που μου έκανε μεγάλη εντύπωση και το μεταφέρω και σε σας, αγαπητοί αναγνώστες, διασκευασμένο στα νέα ελληνικά, για να το μελετήσουμε και να βγάλουμε όλοι μαζί τα συμπεράσματά μας.

Το παραμύθι έχει επικεφαλίδα: «Ου Κμπάρους» και έχει ως εξής: Μια φορά ένας χωρικός έτυχε να πιάσει κουβέντα και φιλίες και να κάνει κμπαριά (κουμπαριά) με το Χάρο. Μια μέρα στην κουβέντα επάνω λέγει στον κμπάρου τ".

Χωρικός — Για δε, σαν έρθει εκείνη η ώρα η κακιά, μη ντραπείς, μη διστάξεις, μην κάνεις πίσω, έλα να με πάρεις, αλλά θα ήθελα από πιο μπροστά να μου δώσεις, κουμπάρε, χαμπάρι ώστε να προφθάσω να ετοιμαστώ να φέρω βόλτα τις αναγκαίες δουλειές μου για να μου λείπουν οι έγνοιες. Έγινε;

Χάρος - Εντάξει!

Έλα, έλα πέρασε ο καιρός και τον ξεγύρεψε ο χάρος.

Χάρος - Ώρα καλή! Τι κάνεις κμπάρε;

Χωρικός - Βρε καλώς τον! Πώς τέτοια ώρα, πού τρέχεις, πού γυρίζεις;

Χάρος - Να ήρθα να σε πάρω όπως

τάχαμε πει.

Ο χωρικός όμως διαφώνησε και παρεξηγήθηκε μαζί του και του λέγει:

Χωρικός- δεν είσαι καθόλου ιντάξ, κμπάρε! Καλά δεν είπαμε πως θα με ειδοποιήσεις πρωτύτερα ώστε να κάνω τα κουμάντα μου;

Χάροος άκουσε κμπάρε, μην τα ρίχνεις όλα τα βαρετά πάνω μου! Να ξέρεις πως κανείς άνθρωπος δεν έφυγε απ' τη γη που έχει όλες τις δουλειές του και τις έννοιες τελειωμένες! Ως για το άλλο που λες, εγώ σου έστελνα κάθε τόσο τα χαμπάρια! Πότε το χέρι σου μούδιαζε και σε πονούσε, πότε τα δάχτυλα απ' τα πουδάρια σου πιάνονταν, πότε στο κεφάλι είχες βουητά και ζαλάδα, πότε τ' αυτιά σου σφύριζαν! Αμ τι πίστεψες πως ήταν όλα τούτα; Όλα τούτα ήταν ειδοποιητήρια δικά μου, αλλά εσύ παρίστανες το χαζό και δεν τα έπιανες τοις μετρητοίς κάνοντας τον παλαβό.

Εδώ τελειώνει το παραμύθι και ας βγάλουμε τα συμπεράσματά μας. Αλλά εγώ ήθελα να το προεκτείνω και πιο πέρα. Είπε ο χωρικός ότι ήθελε πρώτα να ετοιμαστεί και να τελειώσει τις δουλειές του. Αλλά ποιες δουλειές; Μήπως μόνο τις υλικές δουλειές; Δηλαδή να σκάψει το αμπέλι, να οργώσει το χωράφι, να μαζέψει τα σκιάφλα; Όχι βέβαια. Υπάρχουν και πνευματικές δουλειές. Να φροντίσει να έχει ένα αξιοπρεπές τέ-

λος, να συμφιλιωθεί με τον εχθρό του, να αποζημιώσει τυχόν ζημιά που έκανε στον πλησίον του, να συγχωρήσει και να συγχωρηθεί, να ζητήσει τις ευλογίες της εκκλησίας να έχει τέλη χριστιανικά να κοινωνήσει το Ποτήριο, να γράψει με λίγα λόγια μερικά ένσημα καλοκαγαθίας στο βιβλιάριο του ουρανού γιατί αυτά μονάχα θα τον συνοδεύσουν στο τελευταίο ταξίδι!

«Πριν από πολλά χρόνια σ' ένα χωριό της Λήμνου στον Κάσπακα, όπως διάβασα στο ως άνω βιβλίο (αυτό δεν είναι μύθος, είναι ιστορία), η επιτροπή που φρόντιζε για τα εκκλησιαστικά ζητήματα, σοφά σκεπτόμενη, έκανε το μονοπάτι (δεν υπήρχε άλλος δρόμος) που έβγαίνες απ' το χωριό να περνά από μέσα απ' το νεκροταφείο του χωριού, ώστε να βλέπουν οι χωριανοί καθημερινά τα μνημόρια και να συλλογίζονται ότι ο σωστός ο λόγος, η αγάπη, η καλή πράξη δίνουν νόημα στη ζωή. Οι συμφεροντολόγοι, οι πλεονέκτες να βλέπουν ότι σε τούτον το ντουινά απομένει μόνο η κακία. Κανείς δεν παίρνει τίποτα μαζί του, μόνο δύο μέτρα γης του πέφτουν στο μερδικό του καθένα κι αυτά του έρχονται και λίγο φαρδιά!» Το συμπέρασμα που βγαίνει απ' αυτή την ιστορία είναι ότι πρέπει να θυμόμαστε και το θάνατο καμιά φορά για να προσγειωνόμαστε!

**Για να μαθαίνετε τα νέα μας από το
internet επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας:**

www.plomarion.com

ΕΝΑ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Στο προηγούμενο τεύχος είχαμε σταματήσει την περιπλάνησή μας, μετά τον Άγιο Ισίδωρο στην περιοχή της Αγίας Βαρβάρας. Εκεί, παλιά, υπήρχαν πάρα πολλά αμπέλια, ίσως επειδή εκεί δεν είχαν πολύ νερό για άλλες καλλιέργειες, όπως ο κάμπος του Αγίου Ισιδώρου.

Μετά λοιπόν από του «Γιασέλη τα τσάμια» και αφού διανύσουμε μια μικρή ανηφόρα, κοντά στη θάλασσα, περνάμε το εκκλησάκι της Παναγίας, όπου υπάρχουν δυό κελιά, φτάνουμε στο λιμανάκι «του Μουσταφά». Η γύρω περιοχή λέγεται «Βραχάτι». Από εκεί ο δρόμος αφήνει τη παραλία και αφού ανηφορίζουμε για λίγο, κατηφορίζουμε και φτάνουμε «στο Πάτο», ή «Ευαγγελίστρια». Στη περιοχή αυτή καταλήγει το «Αγριοποτάμι». Το πρώτο πράγμα που θα συναντήσουμε είναι το Μοναστήρι της Ευαγγελίστριας, το οποίο είναι εν μέρει ερειπωμένο, ένα άλλο μέρος του έχει αναστηλωθεί.

Το Μοναστήρι αυτό άρχισε να χτίζεται το 1919 από τον Αρχιμανδρίτη Χρύσανθο Γεωργαντή, ο οποίος καταγόταν από τον Τρίγωνο. Εγκαινιάσθηκε από τον τότε Μητροπολίτη Πλωμαρίου Κωνσταντίνο Κοϊδάκη, στις 14 του Μάη του 1925. Στο μοναστήρι αυτό μόναζαν 10 μοναχές.

Με το πέραςμα του χρόνου, κατηγορήθηκαν οι μοναχές και ο Ηγούμενος - Αρχιμανδρίτης, για διάφορες ατασθαλίες, οπότε στις 23 Απρίλη 1927 έπαψε να λειτουργεί. Ο ιερομόναχος δε Γεωργαντής ή «Πατρίς» έφυγε και κανένας δεν έμαθε ποτέ τι απέγινε.

Μετά από αυτά το Μοναστήρι ερήμωσε και παρά τις προσπάθειες του Μητροπολίτη Μυτιλήνης Ιακώβου, το 1963, να το ξαναφτιάξει και να λειτουργήσει, αυτό δεν έγινε δυνατόν. Τώρα τελευταία με προσπάθειες του Αρχιμανδρίτη Κύριλλου φτιάχτηκαν τα περισσότερα κελιά, η εκκλησία και ο περίβολός του. Προσωπικά κάνω μια έκκληση, μέσω του περιοδικού «Πλωμαρίτικοι αντίλαλοι», όποιοι μπορούν να ενισχύσουν τη προσπάθεια αυτή για την αναστήλωσή του.

Από την περιοχή «Πάτος» κατάγονται και οι δυό μεγάλοι καθηγητές αδελφοί Καβαρνοί, που διέπρεψαν σε μεγάλα Πανεπιστήμια της Ιταλίας, της Ελβετίας και της Αμερικής. Τα ονόματά τους και οι διακρίσεις τους αναφέρονται στην εγκυκλοπαίδεια «ΔΟΜΗ», σε παλαιότερες εκδόσεις της.

Μετά τον «Πάτο», ο δρόμος ανηφορίζει και ξεμακραίνει κάπως από τη θάλασσα και φτάνει στην περιοχή «Αγ. Γεώργιος» ή «Αυλάκι», όπου υπάρχει και το μικρό ομώνυμο εκκλησάκι, χτισμένο πάνω από την θάλασσα. Κάτω υπάρχει ένα μικρό λιμανάκι- όρμος όπου βρίσκουν καταφύγιο πολλές ψαρόβαρκες. Πάνω ψηλά στο λόφο υπάρχει το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία, χτισμένο πέτρα- πέτρα από μια γυναίκα την κυρά Αγγέλα. Τώρα εκεί κοντά κατοικούν σχεδόν μόλις δύο αγγλίδες σε ένα παραδοσιακό σπίτι, χτισμένο μέσα σε ένα ελαιόκτημα πάνω από τη θάλασσα.

Συνεχίζεται

ΚΛΕΑΝΘΗ

ἐκκλησιαστικά

ᾠδήλληλα

ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ

Το πολίτιστικό σωματείο
«Λέσχᾰ Πλωμαρίου Βενιαμίν ο Λέσβιος»

και

ο Σύλλογος Ιεροφαλτῶν Λέσβου

Στα πλαίσια του διημέρου μουσικῶν δράσεων : «Ἕχχοι
βορειοανατολικοῦ Αἰταίου - Ὁφεις τῆς κοσμικῆς και ἐκκλησιαστικῆς
μουσικῆς ᾠρακτικῆς», σε συνεργασία με τὸν Σύλλογο Ιεροφαλτῶν
Λέσβου ἀπονέμει συμβολικά τὸ παρόν Τιμητικό δίπλωμα εἶν
οικογένεια Του ᾠρωτοφάλτῃ Του Αἰίου Νικολάου Πλωμαρίου

ΠΑΝΑΓΙΩΤῃ ΤΥΡΟΠΩΛῃ

Για τὴν πολυεῖᾰ δράσῃ και προσφορά Του
εἶν φαλτικῃ ᾠρακτικῃ τῆς Λέσβου.

Πλωμάρι Λέσβου 30-31 Ιουλίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Αἰημέρο μουσικῶν ὁρῶ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ
ΛΕΣΧΗΣ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ ΑἰΟΥ 2 ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΙΕΡΟΦΑΛΤΩΝ
ΛΕΣΒΟΥ

ΧΟΡΗΓΟΙ: ΓΕΝΙΚῃ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Αἰ ΑἰΟΥ

ΝΗΣΙΩΤΙΚῆς ΠΟΛΙΤΙΚῆς - ΔΗΜΟΣ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

ᾠδῃγγυα

ἐκκλῃσιαστικῃ

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

Αντί προλόγου

Μέσα απο μία σειρά άρθρων μου, θα προσπαθήσω να δώσω το στίγμα της βιομηχανικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του Πλωμαρίου. Η αρχή θα γίνει με την παρουσίαση των κτιρίων της βιομηχανικής κληρονομιάς της περιοχής και θα ακολουθήσει η ανάλυση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του οικισμού του Πλωμαρίου.

Η εμπειρία των κτιρίων της βιομηχανικής κληρονομιάς του Πλωμαρίου

Το νησί της Λέσβου, ιστορικά, υπήρξε άρρηκτα δεμένο με την ελιά. Είναι χαρακτηριστικό ότι κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα οι Λέσβιοι ξερίζωναν αμπέλια για να φυτέψουν ελαιόδεντρα. Όλοι οι κάτοικοι του νησιού αγαπάνε και σέβονται τα λιόδεντρα που χρωματίζονται χρυσά στο φως του ήλιου και αποτελούν πηγή ζωής για τους ντόπιους. Άλλωστε, οι Τούρκοι είχαν χαρακτηρίσει το νησί της Λέσβου, όταν βρισκόταν υπό την κατοχή τους, ως «**Altin Adasi**» (χρυσό νησί).

Η ελαιοκομιδή αποτελεί για όλους τους κατοίκους του νησιού, ανεξαρτήτως κοινωνικής τάξης, μια εικόνα καθημερινή. Το πρωινό ξύπνημα, η άφιξη στο ελαιόκτημα, το ράβδισμα, το μάζεμα των ελιών, το μεσημεριανό γεύμα μέσα στους ελαιώνες, το τσουβάλιασμα και η μεταφορά των καρπών στις αυλές των ελαιωτριβείων αποτελούν εμπειρίες εξαιρετικά οικείες.

Βέβαια, σήμερα, είναι αλήθεια ότι το νησί της Λέσβου είναι γνωστό κυρίως για την παραγωγή ούζου. Ωστόσο, στις αρχές του 20ου αιώνα, η κατάσταση ήταν διαφορετική. Το λάδι και ειδικά το σαπουνί αποτελούσαν τα κυριότερα εξαγωγικά προϊόντα, που έκαναν το νησί ξακουστό από τη Μαύρη Θάλασσα μέχρι την Αίγυπτο και από τα βάθη της Ανατολίας μέχρι τη Μασσαλία. Η παραγωγή του σαπουνιού ήταν απλή: λάδι από ελιά ή «πυρήνα» (ο πυρήνας της ελιάς), σόδα, αλάτι και πολύ μεράκι ήταν τα συ-

στατικά που εξασφάλιζαν ένα επιτυχημένο αποτέλεσμα, ενώ η διαδικασία της ξήρανσης και της συσκευασίας είχαν χαρακτήρα «ιεροτελεστίας».

Σήμερα, ο επισκέπτης ενός εγκαταλειμμένου βιομηχανικού κτιρίου της Λέσβου έχει την αίσθηση ότι από στιγμή σε στιγμή θα τεθεί σε λειτουργία. Στα ελαιωτριβεία, η μπουρού μοιάζει έτοιμη να σφυρίξει, οι αγρότες να προσκομίσουν τον κόπο της ημέρας, τις ελιές τους, οι εργάτες να σηκώσουν τα σακιά με τους καρπούς στους ώμους τους και τα μηχανήματα να αναλάβουν ξανά δράση. Στα σαπωνοποιεία, ζωντανεύει η εικόνα των εργατών που μεταφέρουν τις πρώτες ύλες, σπάνε τη σόδα και ρίχνουν τα υλικά στο καζάνι για την παρασκευή του σαπουνιού.

Στο πλαίσιο των άρθρων που θα ακολουθήσουν, συγκεντρώθηκε ένας ικανός αριθμός βιομηχανικών κτισμάτων που χωροθετούνται στην περιοχή του Πλωμαρίου, σε μία προσπάθεια αποτύπωσης και ανάλυσης του φέροντος οργανισμού, και με στόχο τη διεξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων σχετικά με τον τρόπο κατασκευής κτιρίων που σήμερα θεωρούνται αναπόσπαστα τμήματα της βιομηχανικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου. Τελικός στόχος είναι η γνώση και η αξιοποίηση της πλούσιας βιομηχανικής κληρονομιάς του Πλωμαρίου και της Λέσβου γενικότερα.

Θα πρέπει, τέλος, να σημειωθεί ότι θα γίνει αναφορά στην πλειοψηφία των βιομηχανικών κτιρίων της περιοχής. Η επιλογή των κτιρίων έγινε με κριτήριο την αντιπροσώπευση χαρακτηριστικής λειτουργίας (σαπωνοποιεία, ελαιωτριβεία, μικτά), χαρακτηριστικής θέσης (παραλιακό μέτωπο, εσωτερικό της πόλης και σε χωριά του Πλωμαρίου) και αξιόλογου δείγματος της τοπικής βιομηχανικής αρχιτεκτονικής.

Γιώργος Κακές
Πολιτικός Μηχανικός

Νέο Κατάστημα Cafe-Bar στο Πλωμάρι

Εχθές, Κυριακή 20 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια μιας νέας επιχείρησης Cafe-Bar. Το νέο κατάστημα ακούει στο όνομα **“Senso”**. Οι δυο νέοι ιδιοκτήτες με όρεξη για δουλειά, δημιούργησαν έναν πραγματικά ωραίο και προσεγμένο χώρο, όπου μπορείτε να απολαύσετε τον καφέ και το ποτό σας από το πρωί, ως αργά το βράδυ με τις επιλογές της Dj. Δείτε φωτογραφίες από

το χώρο.

Το Cafe-Bar “Senso”, έρχεται για να συνεχίσει δυναμικά στον ίδιο χώρο όπου στο παρελθόν λειτουργούσε το πρώτο Bar με Dj στο νησί της Λέσβου, το γνωστό “Saloon”. Οι πληροφορίες μας, λένε ότι από το πρωί που έγιναν τα εγκαίνια ως αργά το βράδυ, στο κατάστημα γινόταν το αδιαχώρητο. Δείτε φωτογραφίες από τον χώρο.

Μεγάλη Ζημιά στην Μαρίνα λόγω κακοκαιρίας και ανευθυνότητας

Την Τρίτη 23/11 στις 16:30 όπως μας ενημέρωσε ο κ. Μανώλης Αρμενάκας, Πρόεδρος των Ερασιτεχνών Αλιέων & Ιδιοκτητών σκαφών αναψυχής, το πλωτό τμήμα της Μαρίνας κόπηκε στη μέση. Είχαμε γράψει πολλές φορές γ’ αυτό το θέμα, αλλά δεν ίδρωνε το αυτί κανενός αρμόδιου. Όπως μπορείτε να δείτε και από την κάμερα φαίνεται η ζημια που έχει προκληθεί από την κακοκαιρία.

Στο σημείο έσπευσαν ιδιοκτήτες σκαφών και ο Πρόεδρος και προσπάθησαν να δουν τι μπορούν να σώσουν.

Ήταν κάτι που αργά ή γρήγορα θα γινόταν. Τα τμήματα που κόπηκαν ήταν πρόχειρα επισκευασμένα και συνεχώς υπήρχε κίνδυνος. Τον τελευταίο καιρό τα συγκρατούσε μόνο η μισή καλωδίωση και οι μισοί πλαστικοί σωλήνες νερού. Για να δούμε τώρα τι θα κάνει το Λιμενικό Ταμείο;

Η ασυδοσία και η ανευθυνότητα συνεχίζονται

Μετά από νέα τηλεφωνική επικοινωνία που είχαμε με τον Δήμαρχο Πλωμαρίου, Δημήτριο Βαρβαγιάννη, μας ενημέρωσε ότι το Λιμεναρχείο Πλωμαρίου, ζήτησε να ανακοινωθεί από τα μεγάφωνα του Δήμου, ότι

λόγω κακών καιρικών συνθηκών θα πρέπει οι ιδιοκτήτες των σκαφών, που είναι δεμένα στο κομμένο πλωτό τμήμα της μαρίνας, να τα απομακρύνουν γιατί δεν παρέχεται πλέον ασφάλεια.

Όπως μας είπε ενώ τους έχει ενημερώσει από τις 24 Νοεμβρίου, χτες που είχε καλό καιρό “μπουνάτσα” δηλαδή, δεν φρόντισε το Λιμενικό Ταμείο να στείλει τον δύτε που θα εκτιμούσε τις ζημιές για να ξεκινήσει και η αποκατάστασή τους.

Και το μόνο που κάνουν επειδή η επιστολή θα κοινοποιούταν στον εισαγγελέα, για τον φόβο καταστροφής περιουσιών, ήταν να δοθεί εντολή να φύγουν οι βάρκες από κει για να είναι καλυμμένοι. Κάτι βέβαια που είχε ήδη γίνει αφού οι ιδιοκτήτες τις είχαν απομακρύνει εγκαίρως.

Ένα καλό έργο μας κάνουν στο Πλωμάρι και αυτό το διαλύουν σιγά σιγά με την ασυδοσία και την ανευθυνότητα τους. Σε καμία εφημερίδα δεν διάβασα κάτι σχετικό και σε κανένα ειδησιογραφικό site πλην του lesvos-news.net και του tro-ma-ktiko.blogspot.com που ευγενικά δέχτηκαν να αναδημοσιεύσουν την είδηση από το blog μας www.plomarinews.gr

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

Ανδριώτου - Χωριανοπούλου Αρχοντούλα	50€
για τη μνήμη του πατέρα της Ιωάννη Ανδριώτη, των προγόνων Αρχοντούλας και Παναγιώτη Πιτσιλαδή και των θείων Πελαγίας και Ιωάννου Κουντουρή.	
Βογιατζή Πηνελόπη	30€
για τη μνήμη των γονέων της Βενετίας και Νικολάου Μαυραγάνη.	
Βερβέρη Αφροδίτη	20€
για τη μνήμη των γονέων της Μυρσίνης και Μπάνη Μαλλιάρου.	
Μπούκη Μυρσίνη	50€
για τη μνήμη του συζύγου της Αθανασίου	
Καραμπιμπέρης Παναγιώτης για τη μνήμη του Παναγιώτη Πιτσιλαδή	50€
Ψαρράς Παναγιώτης	95,77€
στη μνήμη των γονιών του Σοφίας και Κώστα.	
Μαϊδώνης Στράτος	50€
στη μνήμη της συζύγου Βάγιας Πετρέλη, των γονιών Βικτώριας και Γεωργίου και των αδελφών του.	
Βουλαλάς Κωνσταντίνος και Ειρήνη	200€
στη μνήμη Ντίνου Σπανέλη και Τάκη Πιτσιλαδή	
Καρατζά Ανθή	30€
στη μνήμη Τάκη Πιτσιλαδή	

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΦΙΛΑΛΛΗΛΙΑΣ

Ευαγγελινέλης Γεώργιος	20 €	Βαφειάδης Νίκος	30 €
Σπανέλης Ιωάννης	50 €	Κανελλοπούλου Μαρία	495 €

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΤΑΓΕΣ:

Μπορείτε να στέλνετε: Πλωμαρίτικοι Αντίλαλοι

ΕΛΤΑ ΑΘΗΝΩΝ 49

Οδός Κουμουνδούρου 19 Αθήνα GREECE

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΑΛΔΕΛΗ

ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΗΣ

Πλωμάρι Λέσβου Τ. Κ. 81200

Τηλ/Fax: 22520 31711

Κιν: 6974 142661, 6932411563

www.lesvos-realestate.com • e-mail: m-estate@otenet.gr

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Πιτσιλαδής Δημήτρης	30€
Βερβέρης Εμμανουήλ	10€
Αποστόλου Απόστολος	50€
Τζανετή Κατερίνα	20€
π. Μανωλέλης Ευστράτιος	20€
Χαλδέζος Παναγιώτης	
του Ευστρ.	50\$ Αμερικής
Χωριανόπουλος Εμμανουήλ	20€
Παλαιολόγου Βατώ	20€
Στεργιανός Παντελής	20€
Χρήστου Μυρσίνη του Αντ.	20€
Κυριακίδου Δήμητρα	20€
Καβαρνός Αντώνιος	50€
Καρβαρνός Κωνσταντίνος	50€
Βογιατζή Πηνελόπη	20€
Παπαθωμά Μαρία	20€
Φεργαδιώτης Γρηγόρης	20€
Τυρανής Δημήτριος	20€
Χαλδέζος Ιωάννης	20€
Μουτζούρης Μιχαήλ	20€
Μουτζούρης Μιχαήλ του Αντ.	20€
Ηρακλέους Παναγιώτης	20€
Πατερέλης Χρήστος	20€
Μαμάκος Γιώργος (USA)	20€

Καλαφατέλης Ιωάννης	20€
Μοσχόβης Νίκος	20€
Στεφάνου Παναγιώτης (δάσκαλος)	20€
Κωστέλης Δημήτριος - Χαρίκλεια	50€
Τραγάκη Κατερίνα του Τζάνου	20€
Κουλουμπή Αικατερίνη	25€
Γιαννή Μαρία	20€
Μαραγγέλης Στρατοκλής	15€
Καλδής Ευστράτιος	20€
Χριστέλη Μυρσίνη	20€
Αρδαβάνη Ειρήνη	40€
Γιαγνίσης Ευστράτιος του Αθ.	20€
Μενδρινού Μύρνα	20€

CRIS PAT **ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ**
ΜΙΚΡΟΔΕΜΑΤΩΝ
ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ
ΑΠΟ & ΠΡΟΣ ΟΛΗ ΤΗ ΛΕΣΒΟ
ΠΛΩΜΑΡΙ
ΤΗΛ: 6972531289 6948001201
22520 31451

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ

ΤΑ
ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ

22520 32804 Πλωμάρι - Λέσβος

ΙΔΕΑ ΤΕΧΝΗ

τόσο φυσικό... σαν το αληθινό!!!

ΧΩΡΙΑΤΕΛΛΗ ΕΛΕΝΑ
διακοσμητικές & μονωτικές κατασκευές
ΚΟΡΥΜΝΙΑΚΗ 19 - 81100 - ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΤΗΛ: 22510 40.212 - ΚΙΩ: 6936 661668 - e-mail: idea_kai_texni@yaho.gr

ΜΗΝΑΣ Ν. ΑΡΤΟΠΟΥΛΟΣ
 Ορθοπεδικός
 Χειρουργός Κεφαλής & Τραχήλου

Επιστημονικός Συνεργάτης Γενικής Κλινικής & «Παιδών» ΜΗΤΕΡΑ

Νοσοκομείο: «ΜΗΤΕΡΑ»
 Τ: 210 6869403
 Κ: 6977 123446
 E: artminas@yahoo.gr

Ιατρείο : «ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΙΣΤΗ»
 Κρήτης 72, Νέα Ιωνία
 Τ: 210 2717066
 F: 210 2717924

Νίκος Βουλαλάς
 Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπευτής

Γ. Σισίνη 5, 115 28 Αθήνα
 (Σταθμός Μετρό: Μέγαρο Μουσικής)
 Τηλ.: 210 72 29 281
 Κιν.: 6976 111 450
 e-mail: nikolaosv@gmail.com

MARIA ΜΟΥΤΖΟΥΡΗ MSc
 ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ

MSc in Manipulative Therapy
 in Coventry Uni., UK
 Πτυχιούχος ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ

Θεραπείες και κατ' οίκον

Τηλ.: 6977 073125

Άννα Π. Νάνου
ΑΛΛΕΡΓΙΟΛΟΓΟΣ

Μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας
 Αλλεργιολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας

ΙΑΤΡΕΙΟ: Λεωφ. Δημοκρατίας 39
 151 27, Μετρίσσα, Αθήνα

τηλ./fax: 210 80 30 554
 κιν.: 694 66 88 046
 e-mail: nanouanna@yahoo.gr

ΚΑΦΕ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

"Η Γωνιά
 του Πλάτανου"

Ζ. Γ. Σκορδά
 Τηλ. 693 27 38 076

Στον Πλάτανο
 ΠΛΩΜΑΡΙ - ΛΕΣΒΟΥ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Χ. ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 43
 Κ. ΧΑΛΑΝΔΡΙ 152 31
 (1ος ΟΡΟΦΟΣ)

ΤΗΛ.: 210 67 49 912
 ΚΙΝ.: 6974 987 842
 kouloubi.aik@dsa.gr

www.lawoffice-ka.gr

www.plomari.eu

**Εσύ ενημερώθηκες
 σήμερα;**

Τα ΝΕΑ άπ' το Πλωμάρι στο ίντερνετ

News.Plomari.EU

Μεσιτικό Γραφείο

Σκάλα Ερεσού
Τ.Κ. 81105

Ερεσός

22 530 52 170

22 530 52 171

6947021559

Ελευθ. Βενιζέλου 21
Agora Center, 1ος όροφος

Μυτιλήνη

22 510 41 770

22 510 42 137

Αγορές - Πωλήσεις - Ενοικιάσεις - Αντιπαροχές
Ανακαινήσεις - Επισκευές - Κατασκευές
Νομική & Οικονομική Υποστήριξη

www.lesvosestate.gr • contact@lesvosestate.gr

ΨΑΡΑΔΕΛΛΗΣ
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ - ΠΛΑΚΑΚΙΑ

Το **ΠΑΛΑΙΟ**
Πλακάκι

**ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ
ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ**
ΣΕ ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΠΛΑΚΑΚΙΑ
ΑΞΕΣΟΥΡ & ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ W.C.
ΑΠΟ ΤΟ 1959 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ: 2105240474
www.psaradellis.gr
e-mail: info@psaradellis.gr

ΑΘΗΝΑ • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • ΑΧΑΡΝΑΙ • ΚΡΗΤΗ • ΠΑΤΡΑ

Για να μαθαίνετε τα νέα μας από το
internet επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας:

www.plomarion.com

ΜΕΣΙΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ REAL ESTATE AGENCY

Αγάθας Ευάγγελος
Αγάθας Ερμανουήλ

Πλωμάρι Λέσβου
Τ.Κ. 81 200
www.realestate-plomari.com
Mail: admin@realestate-plomari.com

Τηλ. Γραφείου: 22520 32474
Fax Γραφείου: 22520 33054
Τηλ. Οικίας: 22520 32354
Κινητό: 6944 851862

ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΘΕΡΜΑΝΣΗ
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΚΑΥΣΤΗΡΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΙΔΗΣ

ΠΛΩΜΑΡΙ ΛΕΣΒΟΥ - ΚΙΝ.: 6946408202

Ladies Club

Ελίνα & Ζωή Σφορδαί

ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Γυναίκεία Αποτρίχωση Μανικιούρ
Ανδρικό Τεχνητά νύχια
Παιδικό Πεντικιούρ Τατουάζ
Extensions Τεχνητό Μαύρισμα

Πλωμάρι Τηλ.: 22520 33667

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ "ΜΥΡΣΙΝΗ"

Τηλ. Καλοκαίρι: 2252033730 - 2252032498
Χειμώνα: 2252032526 • Κιν.: 6942442823
e-mail: mirsiniapartments@yahoo.gr

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Καρπούζη
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

εφημερίδες βιβλία περιοδικά ημερολόγια

Θεοδοσίου 23 & Πετρουπόλεως (Στάση Σιδηρ.) Ίλιον
Τηλ. Fax: 210 2619003 - 210 2619696
e-mail: karpozzi@otenet.gr

Ετοιμάζουμε για έκδοση τον **ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ**
- **ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΟΔΗΓΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**
με συμμετοχή Συλλόγων κ.λ.π.
με δικό τους εξώφυλλο και ένθετο.

Αγ. Παρασκευή

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΨΩΜΑΔΕΛΛΗΣ Ο.Ε.
Παράδοση κατ' οίκον

Λ. Δημοκρατίας 59 (έναντι εκκλησίας Ζωοδ. Πηγής), Μελίσσια
Τηλ.: 210-61.36.499, 210-80.47.010

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

ΤΥΡΑΝΗΣ
ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙ

<<Άγιος Ιωάννης>>

6974658754
ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

ΚΡΕΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΜΑΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Π. ΚΑΡΑΜΠΙΠΕΡΗΣ

ΣΤΟΜΑΤΙΚΟΣ & ΓΝΑΘΙΚΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ

University Hannover, Γερμανία

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ

ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ MSc, *University Münster, Γερμανία*

ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΣ, *University Hannover, Γερμανία*

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ LASER, *Elizabeth Hospital, Berlin, Γερμανία*

ΙΣΟΓΕΙΟ

Βασ. Σοφίας 121 Αθήνα

2130081286

6979172666

www.implant-dentistry.org

www.aesthetic-dentistry.org

από το 1860

ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ[®]
ΟΥΖΟ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ[®]

Τ Ο Υ Ζ Ο Τ Η Σ Ε Λ Λ Α Δ Α Σ

ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ

Χρησιμοποιώντας τις αρχαίες συνταγές και με συνεχείς ελαστικές αποστάσεις παράγεται σε παραδοσιακή ποιότητα το Συλλεκτικό Barbagianhi, ένα ούζο με απόλυτη ισορροπία στους 46% αλκοβόλους με μεστό σώμα και ευχάριστη επίγευση, κλέβει μέσα του τις ερμηνείες και τα ρωστικά 5 γενεών και δικαίως αναφέρεται «το απόσταγμα των αποσταγμάτων». Εξ αποστάζεις 100%, 46% Vol.

ΜΠΛΕ

Γνήσιο απόσταγμα γλυκάνισου και αρωματικών φυτών με το μοναδικό γαρί του Πλωμαρίου. Το ξανό, από τα παλιά χρόνια, Ούζο Barbagianhi Μπλε έχει ευχάριστο άρωμα, αγνό, διαφανές χρώμα και απαλή γεύση που χαρίζει στον οργανισμό αισθήσεις από ανωδιαίτητο αρώμα και ηλιόλουστη θάλασσα. Εξ αποστάζεις 100%, 46% Vol.

ΠΡΑΣΙΝΟ

Απαλό στη γεύση του με 42% Vol βαθύς το ούζο Πράσινο ένα γνήσιο απόσταγμα 100% με λεπτά γαρύκρινια και διακριτικό άρωμα. Εξ αποστάζεις 100%, 42% Vol.

ΕΥΖΩΝ

Το κυριότερο άρωμα του γλυκάνισου στο Ούζο Εύζον θυμίζει ευαίσθητο αρώμα της ελληνικής φύσης και η ρωμαϊκή γεύση του φέρνει στο νου την αγνή και άγρια φύση των θαλασσινών. Πίνεται αρώμα και σε συνδυασμό με άλλα ανανεωτικά αρώματα ποιότητας. Εξ αποστάζεις 100%, 47% Vol.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Το επώνυμο ούζο, που παράγεται στους 48% Vol, διατίθεται στο εκλεκτότερο τμήμα πολλαπλών ελαστικών αποστάσεων και έχει ως βάση του αγνό υλικό, γλυκάνισο και μια σειρά αρωματικών φυτών και σπόρων. Ξπρό και μεστό στη γεύση του πλωμαρίου τον ουρανίο και εκπνέει την καρποειρήνη ποιότητα. Εξ αποστάζεις 100%, 48% Vol.

*ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝΔΕΙΞΗ

ME-STYL

ατελιέ
γραφικών τεχνών

Έντυπα Ιδιόχειρα προσκλητήρια Επιγραφές
Ιστοσελίδες Διαφημιστικά δώρα Σχέδια σε ρούχα

Ι. ΜΕΤΑΞΑ 9, ΠΑΙΑΝΙΑ - ΤΗΛ.: 210 6641011
www.me-styl.gr

Υπεύθυνος, Σχεδιαστής: Γ. Μουτζούρης